Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

N:R 4 (1411) A. 27:DE ÅRG. VANLIGA UPPLAGAN. LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG
IDUN
FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN DEN 25 JANUARI 1914.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WÄGNER.

En djurpsykolog med pensel och penna

"Marche funèbre"

DEN UNGA ARTISTEN ROSA Nordenskjöld, såsom skriftställarinna icke obekant för Iduns läsare, har i dagarna öppnat sin första självständiga utställning i Stockholm, omfattande de två senaste årens arbeten. Hon äger den fördelen framför många debutanter att redan ha sin egen genre, åt hvilken hon ägnar sig med glödande kärlek och intresse. Hon är nämligen djurmålarinna och var bestämd för denna konstgren redan som femåring, då hon gjorde croquier af hästarna i stallet hemma i Wirgvarn i Småland. Men vid denna tidiga ålder har ett barn väl intet sinne för det måleriska hos djuren, ser dem icke som modeller utan håller af dem först och främst som vänner och bröder. Och fröken Nordenskjöld har alltjämt kvar något af denna uppfattning af sina djur. Hon älskar dem och förstår dem, därför målar hon. Det skulle icke falla henne in att med en målning vilja ge "ett allmänt intryck af häst", som slagordet nu lyder, för henne är hvarje djur en individualitet, hvars karaktär skärpts i ena eller andra riktningen genom de öden det fått genomgå, och hennes sträfvan är just att återge det karaktäristiska hos hvarje modell. Hon anser också följdriktigt gamla, trötta kampar som tacksammare modeller än fina, feta, blanka djur. Hon läser inte bara i deras ögon och hållning, vanor och ovanor, men i deras ärr och sår en lidandes historia, och det är den hon vill återberätta med penseln, tendensmålare som hon på sitt sätt är. Detta är förklaringen till det underliga val af modeller, hvaröfver bönderna i hennes hemtrakt aldrig upphöra att medömkande dra på mun, något som likväl icke hindrar dem att med förkärlek låna ut sina sämsta krakar i det grundade hopp att få dem en smula uppfödda. Det brukar också dröja en tid, innan modellen är så pass mätt, att den kan föras in i ateljén för att posera.

Rosa Nordenskjöld

A. Blomberg foto.

I sin stora tafla, Marche funèbre, komponerad efter studier bl. a. i Paris' slakthus, har artisten just velat få fram de olika karaktärerna hos några gamla utlånta hästar, som föras till slaktning. Här är den värdigt resignerade, den hatfulla, den förtviflade, den stolta, den slöa hästen. Äfven om icke åskådaren framför denna tafla kan lika klart och detaljeradt tyda de olika hästarnas karaktär som den ömsinta, djurpsykologiskt skarpsynta artisten, så påverkas han dock af den stämning af tristesse, som hvilar öfver denna sorgevandring mot slakthusbänken. Man får en aning om icke blott hvad som väntar dem utan också hvad de genomgått.

Att den stackars pariserhästen, som väcker medlidande hos alla främlingar, äfven de annars icke utprägladt djurvänliga, är före-

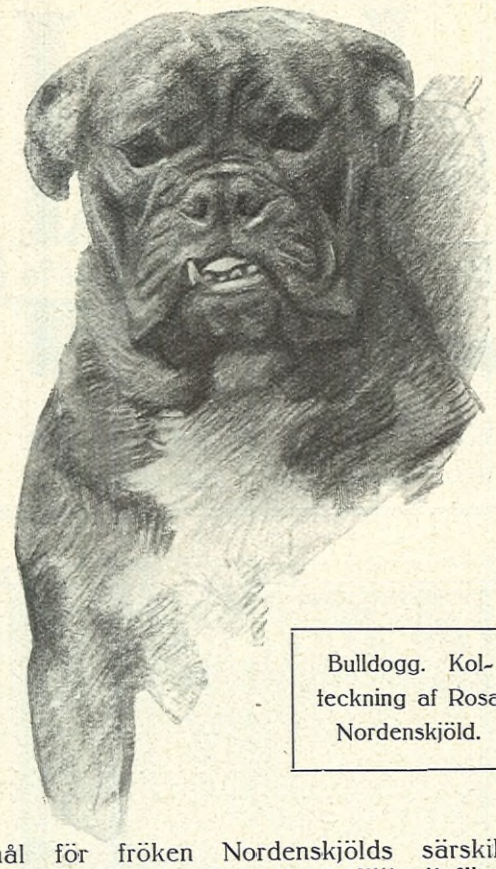

Bulldogg. Kolteckning af Rosa Nordenskjöld.

mål för fröken Nordenskjölds särskilda sympati och medlidande är lätt att förstå. Det är på honom hon tänker, när hon talar om de tragedier hästarnas lif uppenbarar för dem som ge sig tid att utforska detta område af lifvet så som hon gjort det.

En gladare uppsyn visa fröken Nordenskjölds hundar. Bulldoggarna, dessa hyggliga djur med den fula fysionomien, äro återgifna med en särskild humor.

Fröken Nordenskjöld började sina konststudier redan som 15-årig i Althins ateljé. Därpå har hon studerat för djurskulptrisen Märtha Améen, professor Bergström och hos Wilhelmson. De sista åren har hon arbetat utomlands, så i Paris med Simon, Ménard och Cottet som lärare. Senast har hon i egenskap af Stockholms Dagblads stipendiat vistats i Normandie och på nära håll studerat de franska bönderna och deras djur. I sina skrifna skildringar ger hon uttryck för samma kärlek till djuren och ifver att intränga i deras psykologi, som man återfinner i hennes målningar.

E. W.

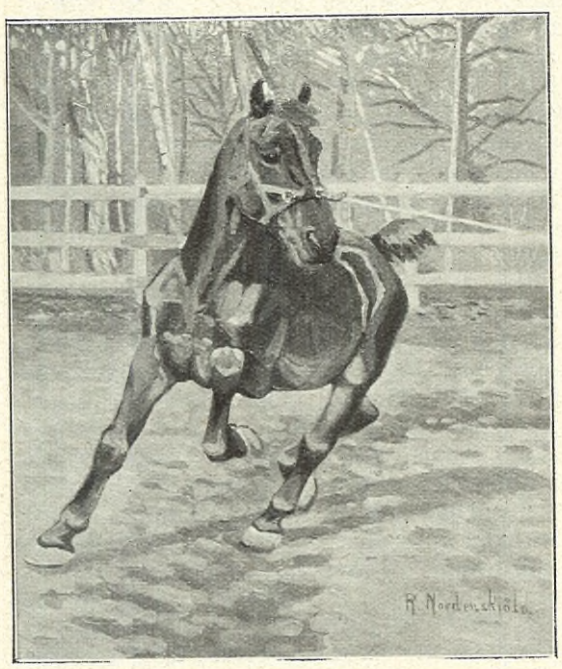

Häst, som rastas. Oljemålning.

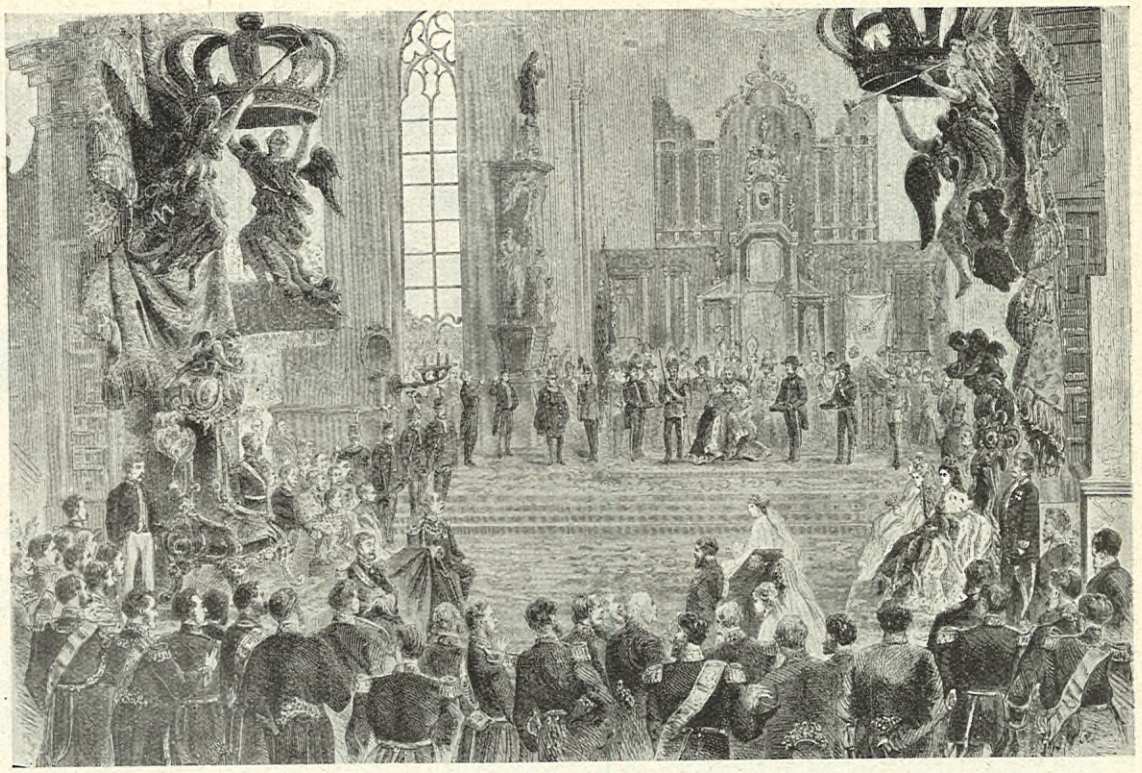

Konung Oscar II:s och drottning Sofias kröning i Storkyrkan den 12 maj 1873. Konungen sittande på sin tron mottager riksdagens hyllning, sedan drottning Sofia, efter fulländade ceremonier, återgått till sin plats under kronan. Efter en teckning i Ny Ill. Tidning.

Ett minne från vår änkedrottnings kröning.

Skildradt i bref från författarinnan Sophie Adlersparre ("Esselde").

VÅR NU AFLIDNA ÄNKEDROTTning kröntes som bekant i maj 1873 i Stockholms Storkyrka. En bild från denna ceremoni — den sista kröningshögtidligheten i vårt land — ha vi letat upp i Ny Illustrerad Tidning för nämnda år och meddela den här ofvan till våra intresserade läsares tjänst. Men vi ha jämväl blifvit i tillfälle att här publicera ett bref från den kända författarinnan fru Sophie Adlersparre, "Esselde", hvilket på ett lustigt sätt skildrar den uppvaktning, som gjordes af ett 50-tal damer i Stockholm för drottning Sofia med anledning af hennes kröning.

Stockholm 18:de Maj 1873.

"15:de Maj kl. 12 var jag med 50 andra damer uppe och gratulerade Drottningen. Hon var rörd och vänlig. Konungen högst förbindlig, särskildt mot mig, möjl. för att godtgöra en ohöflighet mot A—e."

Stockholm 22:dra Maj 1873.

— — "du vill veta om allt som passerat bl. a. "krumbugtandet" hos Drottningen. Det gick för sig som aftaladt var vid 12-tiden. Då jag kom in i det yttre rummet fann jag fru Huss sittande der ensam med verserna i handen, beredande sig till katastrofen. Egentligen var det väl för att spara sin strupe, som hon sökt ensligheten. Hon var näml. så hes, att hon knappast kunde uttala ett ord. Lilla grefvinnan Brahe skulle lämna buketten, men plötsligt upptäcktes att det omgifvande spetspapperet var alltför simpelt, hvarför ett ilbud afgick till fru P. att skaffa en äkta spets. Då hon fick höra ändamålet svarade hon helt snäsigt: "De kan saa men gerne give Drottningen uægte knypplinger, ti hun bruger selv saadanne paa sina Kjoler." — Händelsen lär vara, att fru P. hade Carte blanche att förse Drottning Louise och prinsessan med allt hvad till hennes fack hörde, hvaremot Drottning Sophie med mindre tillgångar och större hushållningar finner det klokast att litet närmare kontrollera uppköpen. Slutligen voro alla samlade i en stor öppen fyrkant kring den stora salongen, sedan man förut helsat på fröknar och hofmästarinna. Då inträdde Drottningen vid Kungens arm, blef öfverraskad och rörd. Fru Huss steg fram, hviskade fram verserna och lemnade gratulationen (en fantastisk sammansättning af lustslott och drakar), grefvinnan Brahe kom med buketten, hvarefter pussar och omfamningar följde — alltsammans, det är jag öfvertygad om, hjertligt och välment, ehuru alla sådana offentliga tillgifvenhetsbevis gerna falla en smula in i det lustiga. Sedan gjordes en cour. Drottningen gick hela raden omkring från den ena till den andra; Kungen gick längs öfver golfvet och började artigheterna med mig. Båda voro rörda och vänliga. Drottningen sysselsatte sig med fru Limnell, som haft bestyr om saken och som fick förklara sammanhanget mellan lustslotten och drakarna. Somliga af damerna gräto så att de grinade, och jag höll på att känna mig helt ovärdig efter som jag ej kunde klämma fram en tår. I sjelfva verket tyckte jag att det var ett g l a d t och icke ett sorgligt tillfälle, och kan egentligen ej förstå från hvilken källa tårarna flöto. — På en timme var alltsammans öfverstökadt och samlingen upplöst utan att ha fått hvarken vått eller torrt, med undantag af det våta den sjelf bestått. — Men käraste barn. Jag vet ej hvad som kommer åt mig, att jag ger dig en sådan här putslustig eller småsatirisk framställning af saken. Du får ej missförstå det och tro att jag sett alltsammans endast ur den synpunkten. Hela idén kan ju ha sitt berättigande, om det är som man säger att Drottningen är orättvist förtalad och misskänd bland folk af alla klasser. Detta är ju något som aldrig kommit till mina öron, men som likafullt kan ha sin sanning. För egen del tycker jag mycket om Drottningen och tror att det är en bra och förståndig människa, som skulle samvetsgrannt fyllt sina plikter hvarhelst ödet ställt henne."

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 6.50	Helt år	Kr. 9.—
Halft år	» 3.50	Halft år	» 4.50
Kvartal	» 1.75	Kvartal	» 2.25
Månad	» 0.75	Månad	» 0.90

Iduns Byrå o. Expedition, Stockholm, Mästersamuelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03. Kl. 10—4.
Red. Nordling: Riks 86 60. Allm. 4 02. Kl. 11—1.
Verkst. direktören kl. 11—1. Riks 86 59. Allm. 43 04.

Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47. Kl. 9—6.
Annonskontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47. Kl 9—6.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:
25 öre efter text.
30 öre å textsida.
20 % förköjning för särsk. begärd plats.

Utländska annonser:
30 öre efter text. 35 öre å textsida. 20 % förh. för särsk. begärd plats.

Inom det nya Årstas murar.

MED 1914 HA VI KOMMIT IN PÅ utställningens år och nu löpa veckorna raskt undan till den 15 maj, då den nya Baltiska staden skall stå färdig att invigas. Idun har nyligen skildrat den stora utställningen, sådan den ter sig just nu, till det yttre så godt som färdig. Vi kunna nu meddela att utsikterna för att kvinnornas egen utställning skall bli färdig och bli det med heder te sig lika lofvande som för utställningen i dess helhet.

Byggnaden är visserligen ännu ej uppförd, men kontrakt med entreprenören är afslutadt, och byggnadsmaterialet håller just på att köras fram. Fröken Carin Wästberg, ordförande i byggnadskommittén och den ledande själen i hela arbetet enligt hennes kamraters utsago, litar fullt och fast på byggmästarens ord att Årsta skall stå färdigt i god tid.

Byggnaden blir, som bekant, en fullt trogen kopia af Fredrika Bremers Årsta; till och med fönsterindelningen är bibehållen. Trädgårdsmuren blir alldeles lik den, som fanns på det gamla Årsta förr i världen, och när man trädt in genom portarna och genomvandrat den gammaldags trädgården, står man framför den breda stentrappan, som leder in i vestibulen med hvalf och kolonner noggrant kopierade från Årsta. Från vestibulen kommer man rakt in i den stora utställningshallen, som upptar husets hela längd. Den är hållen i hvitt med pärlgrå förtoning, golfvets gångmattor ha någon mild blå färg. Kring väggarna löper en brokig fris af två meters höjd, det är de olika gruppernas utställningar. Kvinnans rättsliga ställning, utslaget af samhällets uppfattning af hennes värde, är det sammanbindande elementet i allt detta material. Strax till vänster om ingångsdörren finna vi alltså utdrag rörande kvinnan ur de gamla landskapslagarna, och vi kunna sedan, om vi följa väggarna, afläsa kvinnans ställning genom århundradena i lagarnas förändring. De stora framstegen såsom den halfva arfsrätten och sedan den lika arfsrätten med broder, myndigheten, kommunala rösträtten och valbarheten komma att inristas på sköldar i emaljton. Rakt i fonden har kommittén för kvinnans rättsliga ställning sin egentliga utställning, på båda sidor om Fredrika Bremer-förbundets afdelning. Den vänstra halfvan af salen är reserverad åt de utställningar, som falla under yrkeskommittén, den högra tillhör den sociala kommittén. Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt afslutar det hela med sin utställning till höger om ingångsdörren.

Våra läsare ha redan genom ett par föregående artiklar inhämtat något om hvad de olika föreningarna ha att utställa. Hvarje afdelning har ett bord rakt under sin väggyta, där den utställer sitt tryck, sina fotografier och modeller, om den har några. Alla fotografier komma att inbindas i album af likartadt slag. Flera unga artister ha tagits till hjälp vid utförandet af kartor och tabeller med illustrationer, och det hela lofvar att bli vackert samtidigt som instruktivt.

Hänvisningar till kvinnornas utställningar i de stora hallarna finnas under respektive yrkens afdelningar, och där något socialt företag har en mera utförlig framställning å centralförbundets för socialt arbete utställning, finnes här i Årsta endast en öfverskådlig sammanfattning af materialet.

Det är ett väldigt material som nu håller på att samlas. Det blir kvinnornas arbetshistoria under det nya industrialistiska skedet, som på detta sätt kommer att skrifvas. Hvad ha kvinnorna gjort, sedan de många händernas arbete i hemmen togs ifrån dem af maskinerna? Hvart gingo de, då de icke längre hade plats i hemmen? Hvilka arbetsgifvare ha gifvit dem deras nödtorft, sedan fäder och bröder icke mera gåfvo dem tak öfver hufvudet, icke mera gåfvo kläder och föda i gengäld för deras nödvändiga arbete? Hur ha de ordnat det för sig i det nya lif de kastats in i? Det är på dessa frågor, som Årstautställningen skall ge svar. Här förekommer ingen direkt propaganda, inga kommentarier eller, som fröken Carin Wästberg uttryckte det, "intet skryt och ingen veklagan", endast fakta, men dessa komma att tala dess bättre.

salen kommer man in från gafveln och utanför sträcker sig en pergola, ordnad för servering, ända bort till den mur, bakom hvilken den kungliga parken tar vid. Som förut nämnts, sker all matlagning inför gästernas ögon, då köket och matsalen äro afdelade med glasvägg. Denna idé har föröfrigt tagits upp äfven af de andra restauranterna. Fru Wilhelmina Skogh har ställt sin erfarenhet till disposition, och det hela lofvar att bli så tilldragande som möjligt.

I öfre våningen, dit en gammal Årsta-trappa leder, finna vi till vänster Fredrika Bremer-salongen, ordnad af Handarbetets vänner och med möbler lånade från Årsta. Denna salong kommer att samtidigt bli något af en minnesutställning öfver Fredrika Bremer. Här i öfre våningen finna vi också ett bibliotek, med litteratur om och af kvinnor, ordnadt af d:r Valfrid Palmgren Munch-Petersen. Detta rum blir samtidigt ett klubb- och hvilorum. Föreningen Ro har med sitt modellrum till det blifvande åldersdomshemmet äfven flyttat dit upp.

Resten af utrymmet upptages af 8 små gästrum, som uthyras öfver dagarna för sådana besökare, som önska ha en plats att hvila ut och göra toalett. De komma att inredas af Föreningen för Svensk Hemslöjd i gammal gästrumsstil.

Det kan i detta sammanhang också nämnas, att Föreningen för Svenska konstnärinnor ställa konstverk till disposition att pryda då så behöfves, så t. ex. å väggytan ofvanför utställningsfrisen i stora hallen.

Hvad finanserna slutligen angår, så har finanskommittén den nödiga byggnadskassan inne. Men den stora utredningen kostar mycket penningar, och detta gör att ytterligare bidrag äro nödvändiga. Insamlingen pågår också alltjämt, och det tyckes, som om skildringen af hur ifrigt och framgångsrikt de ledande kvinnorna arbeta borde egga dem, som icke ta någon direkt del i arbetet, att ekonomiskt bidraga och därmed lätta svårigheterna för företaget. När det en gång är slutfördt, få vi ju alla nytta och glädje däraf.

E. W.

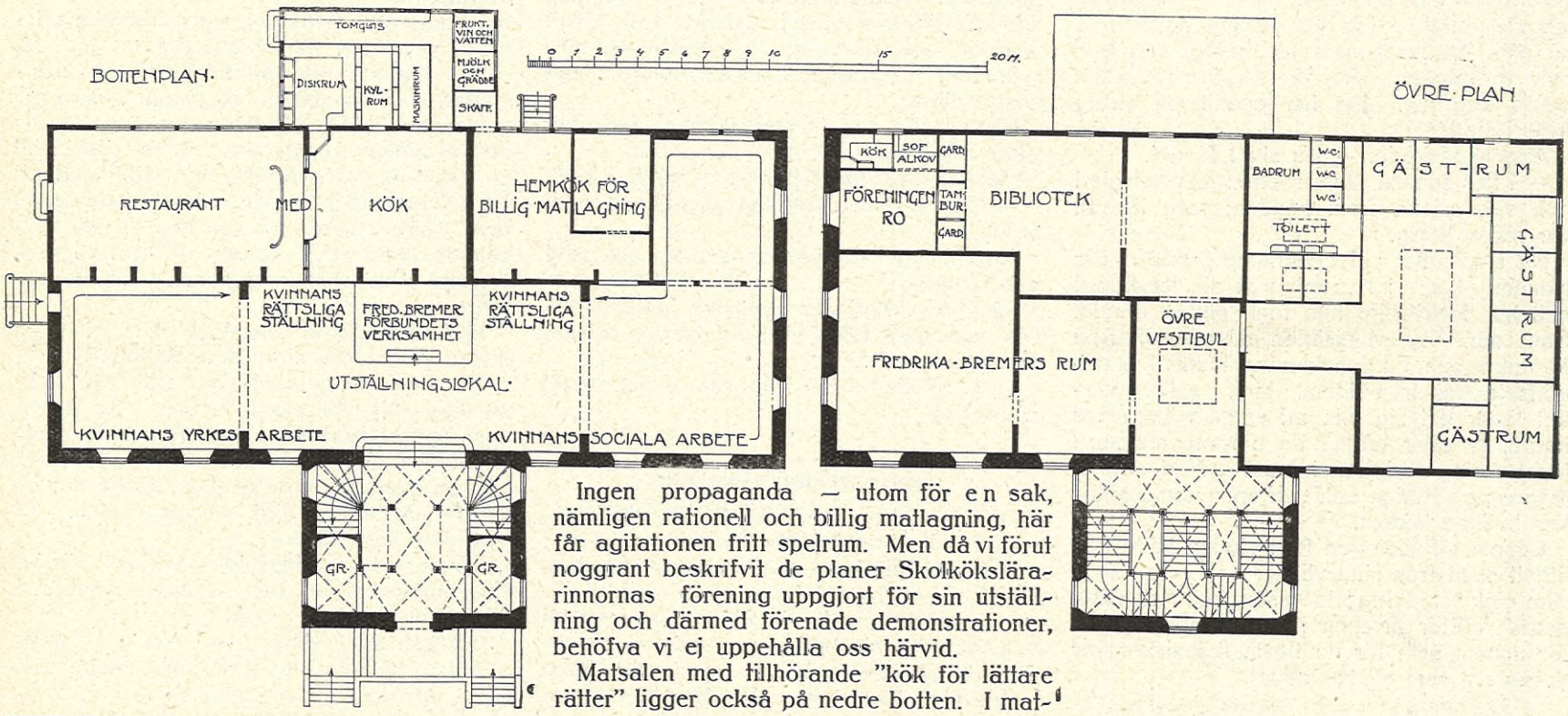

Ingen propaganda — utom för en sak, nämligen rationell och billig matlagning, här får agitationen fritt spelrum. Men då vi förut noggrant beskrifvit de planer Skolkökslärarinnornas förening uppgjort för sin utställning och därmed förenade demonstrationer, behöfva vi ej uppehålla oss härvid.

Matsalen med tillhörande "kök för lättare rätter" ligger också på nedre botten. I mat-

KOSTYMER

för 5 kronor stycket är väl billigt? Sänd Eder gamla smutsiga, nerfläckade kostym i och för kemisk tvätt och prässning till **Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg** och Ni blir förvånad öfver det goda resultatet.

Det är ej likgiltigt, till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:
Finare Post-, Skrif-, Kopie- och Tryckpapper samt kartong.
Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

Två pessimistiska sagor.

Af ARTUR MÖLLER.

Förnöjsamhet.

DETTA HANDLAR OM EN MAN, som var mycket missnöjd med sina lifsvillkor, och ansåg sig särskildt förbisedd af ödet. Ni ha nog träffat honom någon gång.

Till slut lyckades han verkligen ådra sig försynens uppmärksamhet med sina jeremiader. Och en natt mellan tre och fyra mötte han i drömmen en ängel. Om han varit vaken, skulle mannen inte ha trott på honom, ty uppenbarelsen såg ej ut som han hade föreställt sig en ängel. Den hade ingen palmkvist i handen, och dess blick var lågande sträng.

— Du har fått lifvets oskattbara gåfva för intet, sade ängeln. — Hvad är det mer du önskar?

Då fick trotset inom mannen öfverhand öfver räddhågan.

— Det hade varit bättre att jag inte varit född än att behöfva dras med denna bräckliga kropp. Jag är ju alltid krasslig, och nu har min magkatarr blifvit kronisk. Jag skulle gärna vilja ge fem år (han hade tänkt säga tio, men ångrade sig i sista ögonblicket) af mitt lif för att känna mig frisk.

— Godt, du skall bli frisk, svarade ängeln och försvann. — Bara du inte kommer att ångra de fem åren.

— Asch visst inte, sade mannen, som var tjugufemår och tyckte han hade en evighet framför sig att lefva.

På morgonen tänkte han inte vidare på saken, efter som det bara var en dröm, och gick småsvärjande till sitt arbete som vanligt.

Men till sin förvåning besvärades han hädanefter aldrig af sina krämpor. Efter ett par månaders förlopp glömde han bort att han någonsin haft några sådana. Naturligtvis var han frisk, det skulle bara fattas att han skulle behöfva ligga sjuk till på köpet.

En natt stod ängeln framför honom igen.

— Nå, sade han bistert — hvad är det jag hör. Du går fortfarande omkring och knorrar.

— Ja, har jag skäl till annat. Jag har en syssla som inte roar mig och likväl nätt och jämnt ger mig mitt bröd. Nej — tillfogade mannen lifligt — jag vet hur jag skulle vilja ha det. En landtgård med hästar och kor, och jordgubbar, det är hvad som skulle passa mig det. Jag har egentligen aldrig trifts i staden.

Ängeln nickade. — Du skall få det.

— Efter samma taxa, ropade mannen glad och ville räcka fram handen; men ängeln var redan borta.

Nu skulle det väl egentligen berättas hur mannen kom i besittning af sin landtgård och hur förträffligt han fann allting därute, från den vackra utsikten, då man stod på förstutrappan, till den spenvarma mjölken och gödseldoften från fälten. Men i själfva verket lönar det sig inte att spilla många ord härpå, ty efter någon tid började mannens hänryckning förbytas i leda. Han såg ej längre på utsikten och den spenvarma mjölken kväljde honom.

Genom utflyttningen från staden hade han blifvit skild från sina vänner och sina nöjen. Han gick för det mesta ensam och fick därigenom alltför mycken tid att tänka, hvilket för honom som för de flesta människor var detsamma som att ha tråkigt.

— Jag har ingen som pysslar om mig, det är felet, sade mannen till sig själf. — Om den där ängeln ändå ville uppenbara sig en gång till, så skulle jag säga honom det.

Och redan samma natt stod hans välgörare vid sängen.

— Du är inte lätt att göra till lags, sade han.

— Nå, men medge i alla fall, svarade mannen, att det inte kan vara något nöje för mig att gå här bland lagårdspigor och nötkreatur. Nej, men om jag hade en hustru och några små söta barn. Då skulle jag gärna ge fem år af mitt lif. Delad glädje är dubbel glädje.

Ängeln betraktade honom med en egendomlig, nästan sarkastisk blick.

— Du skall få din vilja fram äfven denna gång!

Kort därefter hade mannen en hustru, som var både huslig och vacker. Barnen fick han ju vänta lite längre på, ty det måste man äfven i sagorna. Men efter hand kommo de också.

Och det ena året följde på det andra.

En dag sade ängeln till sig själf:

— Jag kan undra hur det är med den där mannen, som offrade femton år af sitt lif att bli lycklig. Jag får bestämdt hälsa på honom och se hur han har det.

På en bänk utanför sitt hus satt mannen i solskenet. Han väntade på att det skulle bli tid att äta middag, men det var ännu långt igen, ty han hade nyss ätit frukost. Inne i huset gick hustrun och sysslade och han kunde höra ropen från barnen, som lekte i gungan.

Visst var han lycklig.

Men det var en varm dag, hans ögonlock blefvo tunga och efter en stund nickade han till.

Till sin förvåning såg han då ängeln komma emot sig på trädgårdsgången, ehuru det var midt på dagen.

Mannen blef glad, ty det var alltid ett litet afbrott i landtlifvets enahanda. Han bjöd tanklöst nog ängeln att sitta ned.

Ängeln log åt hans ifver, och frågade om han nu fått sina önskningar ordentligt uppfyllda.

Mannen tog sig åt hufvudet och funderade på, om det ändå inte var någonting som fattades. Så riktade han sin blick mot staketet, som skilde hans trädgård från grannens. Denne hade för vana att låta sina tjänare vräka ut en del afskräde från köket just där, och vid sydlig vind blef lukten besvärande. De båda familjerna hade länge tvistat därom.

Men just i dag tycktes grannen ha gifvit vika. Ingen afskrädeshög var att se.

Mannen skakade betänksamt på hufvudet.

— Nej, sade han, jag har ingenting mer att önska.

Ängeln lyfte välsignande handen och bjöd honom farväl.

Men just vid grinden upphanns han af mannen, som grep fatt i ett skört af den fotsida klädnaden:

— Jo, skulle du inte vilja dra af fem år till af mitt lif!

*

Den värnlöse skämtaren.

DET VAR EN GÅNG EN STOR DIKTARE, som blifvit världsberömd för sin kvickhet.

Man behöfde bara uttala hans namn, strax spred sig ett leende öfver allas ansikte.

Och om han reste sig för att hålla ett tal och harklade sig litet, strax brakade en sådan skrattsalfva lös, att man inte vidare kunde höra hvad han sade. Men det gjorde ingenting, ty man visste ju att det var mycket kvickt och hade därför lika roligt ändå.

En dag insjuknade diktaren, som hunnit bli mycket gammal. Vännerna samlade sig skrattande omkring hans sjuksäng, ty de trodde att det hela var ett skämt af honom. När han då till en tidningsreporter yttrade: ryktet om min död är betydligt öfverdrifvet, vredo sig två världsdelar i skrattparoxysmer.

Men sjukdomen var allvarlig, och en afton tog den grinande Döden diktaren på sina axlar och bar honom bort.

Under två veckor skrattade man nu åt hans sista ord. Han hade nämligen sagt till sköterskan: var god och öppna fönstret.

Diktarens död blef en god reklam för hans böcker, som nu såldes mera än någonsin.

De voro ypperliga, och förtjänade väl att bli lästa. Han hade varit utrustad med ett klart hufvud, och det fanns äfven en kritiker i honom, hvilket är nästan nödvändigt om man skall bli stor. Dessutom fanns i hans hus en gammal kvinna vid namn Augusta, som lagade hans mat och borstade hans skor. När han var tveksam om något som han skrifvit, läste han upp det för henne. Ifall då Augusta inte skrattade, kastade han det i papperskorgen.

Men nu var som sagdt den store skämtaren borta, och Augusta med förresten. Andra människor gingo ut och in i hans hem, andra händer rotade i hans lådor, de rotade efter de skrifter som diktaren kasserat. Hans efterlämnade anhöriga tyckte nämligen ej, att de förtjänade nog pengar på dem som kommit ut. Och allra ifrigast rotade en herre med pincenez, ty han tänkte bli docent på den döde diktaren. Han glömde hvarken papperskorgen eller soptunnan.

Och så kom det med stort buller ut en ny bok af den döde. Och mänskligheten skrattade pliktskyldigast, i motsats till Augusta.

Men en annan herre, som också ville bli docent, sprang omkring till diktarens vänner, ja, väninnor, och frågade om de hade några bref från honom. Och dessa lämnade ut brefven, ehuru de voro skrifna till dem personligen och mest handlade om privatsaker.

I två veckor skrattade den bildade mänskligheten åt brefven.

Man kunde nu tro att det var slut, och i sitt hjärta önskade man det nästan. Men arfvingarna voro af en annan mening, och det fanns flera nya män, som sträfvade efter att bli docenter. En af dem fick en god idé.

Han började rota på tidningarnas skräpvindar, där de stjälpte ut gamla kasserade manuskript. Och där fann han mycket riktigt så många humoresker, att de räckte till en hel bok. Den försåg han själf med ett företal och några årtal; och så gaf han ut den. Några trodde att han skrifvit den själf och då detta rykte spreds vid universitetet, var det nära att han gått miste om docenturen.

Skrattade gjorde man dock ännu, eftersom boken var af den store döde skämtaren.

Men nu fanns det andra nya män, som också gärna ville bli stora diktare. När dessa, som endast hört talas om den döde, läste de böcker, som nu kommo ut af honom och såg att man skrattade åt dem, tänkte de: Åh tusan! Är det så lätt att vara kvick. Så pass kan jag också.

Så började de efterbilda den store skämtarens ungdomskrior och soptunnsmanuskript.

Och mycket blef tryckt — —

Att han själf vände sig i sin graf visste ingen. Och om man vetat det, skulle man ändå inte ha tagit det på allvar.

För hudens vård och ansiktets skönhet

CRÈME SIMON J. SIMON, PARIS.
Enda skönhetsmedel som icke irriterar huden.

K. ANDERSON
Hedersgåfvor egen tillverkning.
Speciella ritningar uppgöras gratis på anfordran.
Praktkatalog, ringmått gratis.
KUNGL. HOFJUVELERARE.
JAKOBSTORG 1. REGERINGSG. 19—21.

Svenska småbarnsskolan i Jerusalem.

Ett besök vid den svenska småbarnsskolan i Jerusalem.

NÄR UNDERTECKNAD I SLUTET af förra året besökte Jerusalem, talade man om på det engelska hotell, där jag bodde, att det fanns en liten svensk skola, som förestods af en lärarinna alldeles i närheten, ute i Jaffa-förstaden.

Som det naturligtvis var af stort intresse att se, huru min landsmaninna hade det, och hvilka resultat, som uppnåtts med undervisningen, begaf jag mig dagen efter min ankomst dit.

Innanför en af en hög mur omgifven öppen plats med lite tillstymmelse till grönska låg ett envåningsstenhus i den vanliga Jerusalemsstilen med platt tak.

En öfver porten anbragt skylt med svenska riksvapnet och däröfver Ecole Suédoise, upplyste mig att jag kommit rätt, och genom den öppna dörren såg jag rader af bänkar med småbarn i färd med att unisont läsa upp något på arabiska, under det en lärarinna utdelade sina frågor.

Jag steg på, frågade på engelska efter den svenska föreståndarinnan, men kunde först efter att ha bytt om språk, på tyska, få den begärda upplysningen.

Om ett par minuter kom en ung dam med äkta nordiskt utseende, glädjestrålande att få träffa en landsman, och jag inbjöds att stiga in och sitta ner.

Skolan, som grundades år 1903, uppehålles af Svenska Jerusalemsföreningen, och initiativtagaren sade man mig vara nämnda förenings ordförande biskop v. Schéele, som varit nere i den heliga staden som representant för svenska kyrkan vid den tyska frälsarekyrkans invigning år 1898. Han såg då, hvad alla andra nationer uträttade i uppfostringssyfte och kristlig kärleksverksamhet, och tyckte det var på hög tid att vi ej alldeles saknades där nere, och så beslöt föreningen upprätta en Kindergarten för infödda småbarn i Jerusalem.

Barnen mottagas i en ålder mellan 2 till 6½ år, d. v. s. tills de börja skolan, och undervisningen är ungefär af samma beskaffenhet som i liknande småbarnsskolor hemma hos oss.

Den föregående lärarinnan, fröken Velén, hade nyligen gift sig med en arabisk läkare, och fröken Hanna Nilsson, som nu blifvit hennes efterträdare, hade först tillträdt platsen i september månad. Hon höll just på att lära sig språket, och under tiden hade man en syrisk lärarinna, som fått sin utbildning i tyska skolan och som f. n. meddelade den direkta undervisningen.

Barnungarna, en 25—30 stycken, sågo mycket nöjda och glada ut, och afveko genom sin relativa renhet och snygghet på ett mycket glädjande sätt från de småbarn jag annars såg på Jerusalems gator.

De vistades i skolan två timmar på förmiddagen och två på eftermiddagen, och en del som hade längre väg att gå, åto sin medhafda middagsmat på platsen.

Skolans lokaler (det fanns tvenne läsrum samt dessutom ett par rum för lärarinnan) voro rymliga och efter platsförhållandena rätt tillfredsställande, men för en som kommer från vårt land är det i början nog lite svårt att vänja sig vid kölden på vintern, då inga som helst eldstäder finnas, och golfven äro af kalksten, hvilket gör att man fryser rätt duktigt, innan man hinner härda sig.

Hvad nu skolans verksamhet beträffar, så meddelade mig svenske konsuln, professor Dalman, att den nog fyllde sin mission mycket väl, ty just dessa första lefnadsår, innan barnen komma i skolorna, bli de så rysligt försummade i hemmen af de totalt okunniga och ociviliserade mödrarna, att de äro alldeles förvildade. Kan då Kindergarten bibringa dem lite hyfs och pli, så är mycket vunnet för grundläggande af deras uppfostran, och då kan man möjligen hoppas att de skola växa upp till civiliserade människor.

Någon skillnad på olika trosbekännare gjordes ej, utan det emottogs såväl muhammedaner som kristna.

Vid mitt besök sista gången (jag blef så intresserad af skolan, att jag gick dit vid tre olika tillfällen) höllo barnen på att lära sig verser att läsa upp vid julfesten, och det var rent förvånande att höra, huru godt minne en del af dessa små bytingar hade.

Jag tog ett fotografi af barnen och lärarinnorna (äfven en annan svenska, som förut flere år varit hos d:r Ribbing i Bethlehem, var vid skolan för att sköta hushållet) och sänder det härmed, då det helt visst kan intressera tidningens läsarinnor att se, huru en svensk skola i det heliga landet ser ut.

H. v. FEILITZEN.

En ung sjömans visa.

HON KOM, NÄR MIN BARNDOM LÅG VÄNtande lifvet,
yrvaket öppen och undrande låg,
en lefnads roman, där än intet var skrifvet.
Hon kom, lilla solfriska skärgårdsjäntan,
och fyllde med mäktiga syner min håg.
Ännu med saltmättad hafsbris i lungan
och tusende minnen från segling och kryss
med joddlande sjömansvisor på tungan
och munnen varm af en ung sjömans kyss.
— Ännu mitt hjärta till visorna lyss —
skyarna jaga och stormarna hvina,
vågorna vagga oss: vyss, vyss, vyss!
Anna-lill, sjömansvisorna dina
lärde mig längta till främmande kust,
blefvo min ungdoms glädje och pina,
ringde i örat och drömmarna mina
och blefvo min mandoms vingande lust!
"För hafven vi föddes
en gång af vår moder,
kring hafven vi ströddes
på däcken, min broder,
och vindarna växla, och åren förrinna,
men mera än moder och än älskarinna
blefvo oss hafven,
de salta och blå.
Där vill jag sist någon stormnatt försvinna,
där vill jag grafven,
min sjömansgraf få!"

Haf tack, lilla Anna, för visorna dina,
haf tack för all längtan åt gossen du gaf!
Nu sjunger min mandom i pulsarna mina
om solljusa vidder och dådlust på haf.
Barndomens bok, som låg hvit och oskrifven,
börjad med Anna-lills visor en gång —
se, en underbar dikt är den blifven,
en hög dithyramb utaf viddernas sång!
Haf tack, lilla Anna, för längtan, du tände,
vandringsdrömmarnas spirande frö,
hett genom åren som blodseld den brände,
sjömansvisan från svallande sjö.
Andra och djupare sånger väl klingat,
tändt mina drömmar och eldat mitt ord,
aldrig en sång mig dock mera betvingat
än Anna-lills visas konstlösa ord:
För hafven vi föddes
en gång af vår moder,
kring hafven vi ströddes
på däcken, min broder,
och vindarna växla och åren förrinna,
men mera än moder och än älskarinna
blefvo oss hafven,
de salta och blå.
Där vill jag sist någon stormnatt försvinna,
där vill jag grafven,
min sjömansgraf få!

GUSTAF JOHANSSON.

Zenith's Växt-Margarin är det förnämsta!

Något om tiggarsocieteten i Stockholm.

Af LUDVIG NORDSTRÖM.

I.

JAG HAR RÄKNAT UT, ATT DET i Stockholm måste finnas en hel välorganiserad tiggar-societet, liksom det ute i landet existerar en stor rallar- och lösdrifvarsammanslutning. Och jag beklagar, att jag inte lyckats bli så initierad i nämnda societet, att jag kan ge verkligt omfattande upplysningar om den. Jag har endast lyckats få några glimtar af dessa egendomliga existenser och har med hjälp af en del personkännedom sökt att här konstruera fram en liten bild. Kanske kan det roa dig, sysslolöse läsare, att följa mig en stund i mina funderingar och historier.

II.

Första gången jag kom i kontakt med denna societé, var för åtskilliga år sen, då jag ensam och oftast skäligen lätt på pengar lefde bohémens växlande lif i Stockholm. Vid tillfället i fråga bodde jag på ett hotell i Klaratrakten och hade fått sälja, så att jag låg inne med, ja, kanske uppåt en tusen riksdaler. Det låter ju inte så illa, men sanningen att säga, så räckte tusen kronor förbluffande lite på den tiden. Det snokades snart upp, att det låg pengar och bulnade i fickan, och när kvällen kom, fanns det godt om kamrater, hvilka left en rad dagar på en grogg, som någon rik knös bjudit på, eller dylikt. Och sitta själf till bords, medan andra voro hungriga, det kunde inte anses passande. Bland dessa figurer, af hvilka sedermera de flesta spårlöst försvunnit utan att lämna annat kvar efter sig än minnet af lustiga upptåg eller roliga historier, vansinniga vitsar, befann sig en viss herre, som jag vill kalla X. Han var målare, men målade aldrig. Han spelade, sjöng och skref vers, berättade historier och slogs. En slump förde mig samman med honom. Vi blefvo kamrater.

Nu kom man på den tiden sällan hem före fem eller sex på mornarna. Det fanns så mycken sysselsättning om natten. Nå, en natt kommer jag hem till hotellet ungefär vid sagda tid, och då säger portiern:

— Den där artisten ligger i herr N:s rum!

Ja, jag tittade in. Där låg mannen, till hälften klädd, i min säng, och sof som bara en artist kan sofva. Jag tog ett annat rum, och följande dag, då jag åter gick in i mitt eget, fann jag ett kort från X., skrifvet på latin (men hvilket latin!!) och angifvande, att, som han under en veckas tid kamperat i en iskall trädgårdspaviljong utanför staden, så hade han nu, öfvermannad af trötthet, sökt upp mitt hotell och beslagtagit mitt rum — usque ad cineres, tuissimus X.

Denna historia upprepades gång efter annan. Jag såg honom sofva i min säng om natten. Om dagen var han spårlöst försvunnen. En natt sökte jag väcka honom, men han kisade bara upp med ett ursinnigt tjuröga och hviskade hest:

— Dra åt h—e!

Ett par kvällar efteråt, då jag satt på krogen, kallades jag ut i kapprummet. Där stod han, gröngul i ansiktet, med glansiga och sömniga ögon och huden täckt af svettdroppar.

— Ge mig pengar! mumlade han.

— Hvad menar du? frågade jag.

Då kastade han sig fram, grep mig om strupen och hväste i mitt öra:

— Ge mig pengar... jag svälter ihjäl!

Jag gaf honom några kronor. Han gick in. Åt ett skrofmål och försvann utan ett ord.

Kvällen, innan jag skulle lämna stan, mötte jag honom på Drottninggatan, dansande, jublande.

— Jag har sålt! skrek han. Nu ska vi härja. I morgon får du igen allt.

Jag lät locka mig. Klockan 8 på morgonen kom jag till hotellet med 50 öre på fickan — X. var försvunnen som en vind, och därefter har jag aldrig sett honom mer.

Sen fick jag naturligtvis höra en massa historier om honom, hur han på detta sätt lurade Gud och hela världen och inte bara i Stockholm utan rundt om i landet, i småstäder, vid stora järnvägssamhällen, på herrgårdar. Han var på sitt område en mästare.

III.

Men han var artist och en obotlig bohêmenatur, med honom kunde man inte räkna så noga. Man frågade sig bara, hur han skulle sluta.

Redan min andra erfarenhet däremot gaf mig lite bättre inblick i tiggar-societeten eller kanske rättare sagdt: den förde mig närmare denna societé.

Jag bodde då på samma hotell. En söndagsmorgon knackar det på dörren, och in stiger — en gammal klasskamrat, som jag inte sett på många herrans år.

Han satte sig på sängkanten och började prata. Han var snyggt klädd och iförd en blank cylinder. Och han innehade plats på ett kontor i staden.

— Nå, du ska väl äta frukost! sade han.

— Jo, herregud! Naturligtvis.

— Ja, opp då, så väntar jag! Men, sade han, jag har en god vän med mig! En löjtnant Y. Vi kan ju äta ihop. Eller hur?

— Jo, naturligtvis!

Jag klädde på mig, kom ner i vestibulen, och där väntade en herre. Det var mig en elegant herre! Lång, renrakad, gråblek, med nackbena och alltsammans. Grå promenadrock med sidenfoder, spader, pressade byxor och lack. Jag kände mig inte vidare tilltalad af mannen, men herregud, det var ju en människa, och det gällde bara en frukost. Så pass kunde man ju stå ut. Ja, vi gick. Och frukosten åts på Hamburger Börs. Men plötsligt går löjtnanten ut — han var för öfrigt, enligt min tanke, en liten oklanderligt tillagad idiot.

— Hör du! säger min klasskamrat. Det där är en fin pojke, ska jag säga dig. Han går vid krigshögskolan och har fina föräldrar.

— Hm! Hm!

— Men han lefver rullan.

— Hm! Hm!

— Och i dag är han absolut pank. Vi var ute tillsammans i natt. Om du inte har något emot det, så kanske du ville betala frukosten och vigga oss trettio kronor, så kan vi äta middag tillsammans i morgon och göra upp då! Hva?

Nå, jag hade pengar och var less på sällskapet och glad att kunna köpa mig fri. — Så jag betalte, och vi skildes.

En tid efteråt — ty att vi skulle råkas dagen därpå, det hade jag nu aldrig inbillat mig — en tid efteråt var jag pank. Då drar jag mig till minnes min klasskamrat, finner på ett papper hans telefonnummer och ringer upp.

— Han fick afsked för två månar sen! svarades.

Och samma dag på krogen, då jag läser tidningen, ramlar jag på ett telegram från Berlin, som meddelar, att svenske löjtnanten Y. därstädes blifvit häktad för — stöld!

Pang!

Då blef jag lite betänksam. Här hade jag råkat en människosort, med hvilken jag icke förut haft nöjet att stifta bekantskap. Och det var alldeles tydligt.

IV.

Åren gå, jag larfvar omkring i tillvaron och lär mig känna människor och seder, och en vacker dag blir jag bosatt i Stockholm, är förvandlad till stadgad och ordentlig medborgare, har namnplåt på dörren, är mantalsskrifven, betalar skatt, har rösträtt och är så passande och riktig karl, att jag ibland skäms för mig själf. Ty i grund och botten är det lite genant och humbug. Inte borde man lefva så, inte. Men lifvet har sina idéer, och man följer; hvarför bråka?

Men ibland kan jag inte hålla mig utan ger mig ut på små expeditioner, söker upp aflägsna och fördolda bushålor för att inte låta min syn på människorna och samhället förvillas. Af det vackra lögn- och skenväsendet där uppe!

En dag stötte jag på en figur från fordom, från min hemstad: "litteratören".

Vi trädde i samtal, och jag finner snart, att han inte har något arbete. Han påstår sig ha haft plats som dräng på ett apotek, men jag känner mig lite skeptisk.

"Litteratören" är kanske den ledamot af tiggar-societeten, den verkliga tiggar-societeten, jag känner bäst, och därför skall jag med några ord söka rita upp typen.

Son till en åkare tillbragte han sin ungdom i den lilla landsortsstaden med att sitta på kuskbocken. Under detta rörliga lif snappade han upp nyheter, nedskref dem på små papperslappar, som han gick upp till stadstidningarna med. Däraf fick han öknamnet. Samtidigt skref han ihop, enligt egen uppgift, en krönika om alla stadens mer kända personer, kallande denna krönika "X-stads mysterier". Genom att syssla med dylikt fördes hans intresse alltmer från det ordinarie arbetet, och en vacker dag försvinner han till hufvudstaden. Hvarför? Det vet hvarken han eller någon annan. Det var en okuflig drift, och driften är ett faktum, man följer den och därmed basta. I Stockholm fortsätter han sitt kringdrifvarlif, dyker upp på de smärre tidningsredaktionerna, berättar fabulösa historier och lefver ett mystiskt lif.

Så långt kan jag följa honom. Men då kommer frågan: hvad lefver han på? Jag ser honom kl. 5 på morgonen på ett litet renhållnings- och tidningsbudskafé, med en kopp kaffe och dopp framför sig och det första våta tidningsbladet utbredt på bordet. Hur får han pengar till tidning och förtäring, då han inte arbetar?

För att svara på den frågan måste vi lämna hans tillhåll och ge oss upp i husen och våningarna. Och se på en viss mänsklig verksamhet. Som ser ut så här.

(Slut i nästa n:r.)

Pröfva **Tuppens Zephyr**

och Ni köper ingen annan.

Alla thévänner måste profva

Kobb's Zaryana Thé.

1/4 kg. bleckburkar 1.50. 1/8 kg. paket 0.75.

Till salu i alla finare speceriaffärer.

Prostinnan Anna Grape 65 år.

SÄKERT GLÄDER det de många, som känna och högt skatta prostinnan Anna Grape, att här återfinna hennes drag. Den 22 jan. fyller hon 65 år. De yttre lefnadsdata äro snart berättade. Tillhörande den gamla kända finska prästsläkten Heikel intog hon 20-årig sin plats som husfru i Hietaniemi komministergård vid Torne älf såsom maka till dåvarande komministern Per Olof Grape. Efter några år flyttades hemmet ett antal mil längre norrut vid älfven till Öfver-Torneå, där hennes make en lång följd af år var kyrkoherde, tills han nådde sin sista plats såsom prost och kyrkoherde i Haparanda. Det är ej utrymme att orda om prosten Grapes storvulna karaktär, hans utomordentliga verksamhet som kyrkans och skolans målsman och hans insats och medverkan till allt, som syftade till svenskhetens utbredande och bevarande där uppe. Vid sin sida hade han som trogen hjälp och stöd sin maka, och huru mycket som kom på hennes lott kan man tänka sig enbart genom att erinra om de väldiga anspråk, som ställdes på gästfriheten i den norrländska prostgården. Alla som kommo dit upp hade något att beställa hos prosten Grape, de læstadianska lappmarksbönderna likaväl som resande från syd-Sverige och hufvudstaden, och alla mottogo de det bästa intryck af det Grapeska hemmet och dess varmhjärtade värdinna. I dessa karga nordliga köldbygder var detta hem en verklig ljus- och värmepunkt. Äktenskapet var sällsynt lyckligt. En talrik barnskara fyllde de rymliga herdetjällen, och den mest nitälskande och kärleksfulla uppfostran kom de unga till del.

Efter makens år 1901 timade död har prostinnan Grape tillbragt det sista decenniet i Uppsala. Här har hon, med ännu några af barnen kring sig, bildat ett nytt hem, som alla de, som fått njuta af dess rena och varma atmosfär, lärt sig att högt skatta. Dessutom har hennes vänliga omvårdnad räckt till för många unga människor, som för studier tillbragt längre eller kortare tid i lärdomsstaden, och säkert sända de henne på hennes högtidsdag en tacksamhetens tanke.

H. E. W.

Hemlösa barn och barnlösa hem.

GURLI KRISTINA är född 27 okt. 1910. Hennes mor har sträfvat tappert för att kunna bereda sina två små flickor ett godt hem, men sedan barnens far — efter att ha förfallit till dryckenskap och dåligt lif — öfvergifvit de sina, mäktar hon icke längre att med den inkomst, som bodsömnad ger henne, hålla hemmet samman. Byrån har utsikt att kunna skaffa modern anställning, där hon kan få medtaga den äldre flickan, och man söker nu att genom Idun nå ett hem, hvarest Gurli blir mottagen som eget barn. Önskade upplysningar gifvas tacksamt af Barnavårdsbyrån, Furugatan 5 A, Hagalund.

Då riksdagen öppnades.

INTRODUKTIONEN TILL ÅRETS med större spänning än vanligt motsedda parlamentsskådespel försiggick i rikssalen under häfdvunna former. Sorgens färger härskade på hofvets och diplomaternas läktare med anledning af änkedrottningens nyss timade frånfälle, och betonandet af det furstliga dödsfallet utgjorde också inledningen i trontalet och kammaretalmännens hälsningsorationer.

I öfrigt öfverraskade trontalet — om det nu var någon öfverraskning — med ett helt kort och flyktigt vidrörande af försvarsfrågan, hvilket föregicks af den genom mansåldrar stående frasen att vårt förhållande till främmande makter fortfarande är vänskapligt. Värnskatten kunna vi emellertid räkna på som ganska säker och däri ligger ju en viss garanti för att statsmakterna i djupet af sitt medvetande känna nödvändigheten af de effektiva rustningar, som nationen med allt starkare röster kräfver af sina styresmän.

En annan stor angelägenhet, som bebådas bli ordnad af 1914 års riksdag, är en ny förordning angående försäljning af rusdrycker, vidare utsträckningen af den politiska medborgarrätten äfven till landets kvinnor, hvilken senare fråga nu för andra gången framlägges på riksdagens bord.

Trots den ringa del af statsutgifterna, som anslås till försvaret, nämligen 5 miljoner extra försvarsutgifter, går 1915 års riksstat upp till 311 miljoner, någonting oerhördt för vårt folkfattiga land. Men det bevisar å andra sidan att Sverige är en stat i växt, hvars klädebonad blifvit för trång. — Allt som allt: 1914 års riksdag ställer i utsikt märkliga debatter och beslut. Hvad beträffar lifsfrågan om försvaret inger trontalets sväfvande ordalag inga ljusa förhoppningar, men Bondetågets märkliga opinionsyttring och andra, ej förutsedda händelser komma måhända att rucka regeringsuret, så att det exaktare markerar tidens gång än hvad dess segt skridande visare nu tycks orka med.

Ett nationalverk.

SVENSKA FOLKETS UNDERbara öden af d:r Carl Grimberg heter ett nytt stort historiskt verk, som från och med nyåret 1914 börjat utgifvas från P. A. Norstedt & Söners förlag. Redan titeln har en klang, som om man stod inför en spännande äfventyrsskildring, och den missvisar icke, ty detta stort anlagda verk af en framstående forskare och skildrare i förening, berättar om det svenska folkets lif och öden på en kunskapsbasis och i en form, som tillsammans bilda en häfdebok full af spänning och historisk must.

Bokens första häftesdel inledes med berättelsen om hur tolftusen års hemligheter uppdagats, ett af den svenska naturforskningens mest storartade resultat. Just i våra dagar har professor De Geer ändtligen lyckats tyda ishafslerans gåtor, och liksom man räknar ut trädets ålder efter årsringarna, har han i lerlagren kunnat afläsa svaret på frågan, hur länge vårt land varit beboeligt. Att det är "Vild-Hussens" tilltag år 1796 att genom vattenafledning skapa "Döda fallet", som man har att tacka för en tidsbestämning på femtusen år, hör till det mest egendomliga i forskningens historia. De första "svenskarne" träda oss till mötes i kapitlet: De första människorna i vårt land, där vi också få se de för vår smak egendomliga matsedlar, efter hvilka de intogo sina måltider vid afskrädeshögar, som ännu finnas bevarade. I skildringen af träskfolket har författaren gjort en intressant parallell mellan det negerfolk, som Eric von Rosen nyligen fann bosatt midt ute i träskmarkerna vid Bangveolosjön i mörkaste Afrika, och det folk som en gång haft en liknande fuktig bostad i Alvastratrakten, där rikt gifvande utgräfningar ännu pågå.

Kapitlet: Hvad främlingar berätta om Skandinaviens järnåldersfolk ger intressanta inblickar i hur urgamla flera af våra ortsnamn äro. De tre sista kapitlen innehålla folkpsykologiska bilder från vikingatiden, "då lifvet är stormigt och viljekraften spänd, då själarna äro starka och ha fritt spel", då ärelystnadens och hatets lidelser äro mäktiga liksom kärlekens och tillgifvenhetens.

Arbetet blir komplett i femtio raskt på hvarandra följande delar till det oerhördt billiga priset kr. 12:50.

Se vidare annonsen i dagens nummer!

Fru Harriets dilemma.

Skiss af HARALD WÄGNER.

I.

VAKTMÄSTARE GUSTAFSSON I civildepartementet stod i matsalen i löjtnant Adlers strandvägsvåning och gaf anordningarna på middagsbordet en sista öfverblick. Han halade ur västfickan upp en pincenez med svart snodd och satte den gravitetiskt på sin bourgognenäsa. Han begagnade den vid sådana tillfällen som detta, då det gällde att kritiskt granska ett middagsbord och så när han var inne hos statsrådet. Vaktmästare Gustafsson var en mycket viktig person och oumbärlig vid bättre strandvägsmiddagar, ty han kände allt om den stockholmska ämbetsmannakåren, från dess affärsställning och till hvad de olika amanuenserna ville ha på smörgåsarna, och den fasta position han under skiftande ministärer från den Themptanderska till den Staaffska intagit i k. civildepartementet hade gifvit honom en utomordentlig auktoritet.

— Herr löjtnant, sade vaktmästare Gustafsson, ty han hade lärt sig att tala så på teatern, där han en tid hade varit rockmottagare, herr löjtnant, jag har tillåtit mig att i sista stund byta ut rhenvinet mot ett Saarvin, som jag kan rekommendera; det drickes af ryske ministern.

— Såå, sade värden, och hvarför dugde inte rhenvinet från 1890?

— Därför att det året var en regnig sommar. Och förresten — till sjötunga är Saarvinerna mera delikata.

— Och hvad tycker herr Gustafsson om menun för öfrigt?

— Tja — mignonette d'Agneau är nu inte i min smak, men gåslefverparfait är ju alltid godt, och bäckasinerna — oklanderliga!

— Godt, mumlade värden och gick ut i salongen.

Nu gled tredje vaktmästaren Ström i utrikesdepartementet in i matsalen och började

Sy Edra kappor och klädningar själf. Begär prof på våra prima tillverkningar af **Kapp-, Dräkt- & Klädningstyg.** Ni finner alltid något i Eder smak till billigt pris. Köp äfven Schalar, Filtar och Respläd hos ***A.-B. C. O. Borgs Söners Fabriker*** i Lund.

Salicedrin-salva

Framställd af svensk leg. läkare på basen af Zn, S., Salicylat, Pyrol, Oxycedri, etc. Osvikligt medel mot själfsprickor, äldre sår, lätta brännskador, torra kroniska ekzem. Säljes endast å apotek. Studera noggrant medfölj. bruksanv. Pröfvad å svenska sjukhus.
Tillverkas af Tekn. Fabriken Påqeurette, Stockholm.

”Med Folket för Fosterlandet”

Riksdagens högtidliga öppnande på Rikssalen den 16 jan. 1914.

1. Konungen på tronen, omgifven af sitt hof. På hans högra sida kronprinsen och prins Eugen, på hans vänstra prins Carl. Stående nedanför tronen till vänster statsministern, bakom honom de öfriga regeringsmedlemmarne. Almberg o. Preinitz foto. 2. Första kammarens talman, presidenten Afzelius, talar till konungen. På läktaren till höger drottningen, kronprinsessan med småprinsarne samt prinsessan Ingeborg jämte uppvaktande. O. Ellqvist foto.

Mästare och Sökare

DEN FINSKE KONSTnären Axel Gallén har i Konstföreningen anordnat en utställning af stort intresse. Den spänner öfver åtminstone ett tjugutal år, och det torde vara mera en tillfällighet hvad som kommit med eller utelämnats af hans produktion under denna tid. De olika dukarnas värde är också mycket skiftande, men man finner här åtskilliga saker, som fängsla. En svensk publik förbinder Galléns namn och konstnärskap med hans arbeten med motiv ur de finska myterna. Denna genre är

1

Nu får man leta bland den föröfrigt ganska magra kollektionen för att hitta något som, i likhet med Munthes kolteckningar, ge en antydan om talang och därmed löfte för framtiden. Den artistiska ungdomen tyckes bli alltför tidigt färdig nu för tiden. Hvem tjänar numera tyst och ödmjukt konsten med tåligt och outtröttligt arbete? Åtminstone icke de, som själfva förakta djupt allt hvad de föregående generationerna lärt och frambringat.

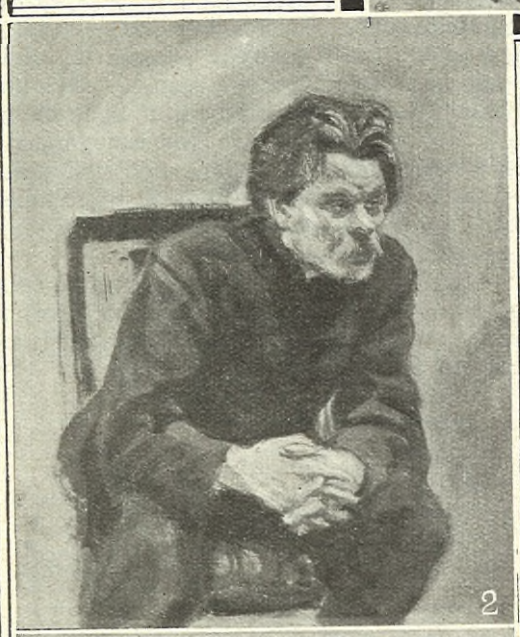

2

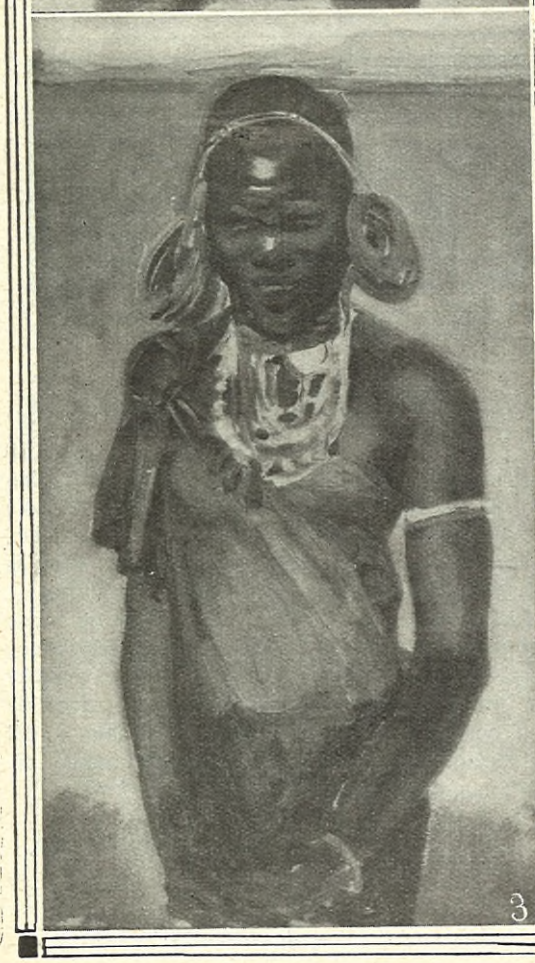

3

icke starkt representerad på utställningen, men väl återfinner man det drag i konstnärens temperament som lockat honom till de mytologiska motiven. På senare år tyckes han dock ha lämnat alla djupsinnigheter och målar med mera realism liksom med mera must i färg. Hans porträtt äro mycket karaktärsfulla, så t. ex. Gorkifiguren och en tafla från 1894, Symposion. En särskild plats för sig intaga de dukar, som äro minnen från Galléns nyligen företagna jaktfärd i Ostafrika, somliga af dem äga en verklig urskogsstämning.

I konstakademien utställer en ung skulptör af franska skolan Sidney Gibson. Den staty i marmor, "Nymf", vi afbilda är karaktäristisk för hans eleganta konst och lätta behandling af stoffet. Öfverhufvud tyckes han bäst återge ungdomens mjuka fägring, så märker man särskildt ett par vackra gossgestalter. Det är sällsynt att å en ung konstnärs utställning finna så litet gips och så mycket marmor och brons, och det är med särskild andakt man betraktar den grekiska marmorn, ur hvilken några af figurerna äro huggna.

I Hultbergs lilla utställningslokal utställa två konstnärer, Louise af Geijerstam och Bogislaw von Schwerin. De två konstnärerna passa godt tillsamman, deras teknik är tämligen lika, äfvenså deras motivval. Den mest enhetliga utställningen har den kvinnliga konstnären, som hufvudsakligast hållit sig till blomstermotiv, utförda med lätt och behaglig hand, v. Schwerin har försökt sig på flera områden, äfven som figurmålare, men lyckas bäst med de idylliska landskapsmotiven.

Slutligen är att nämna en liten utställning af fyra unga målare: Hilding Linnqvist, Alf Munthe, Axel Nilsson och Fritiof Schüldt. De äro väl knappast att räkna till hvarken kategorien mästare eller sökare. Hörde de på allvar till de senare skulle de nog lugnat sig något, innan de inbjödo till utställning.

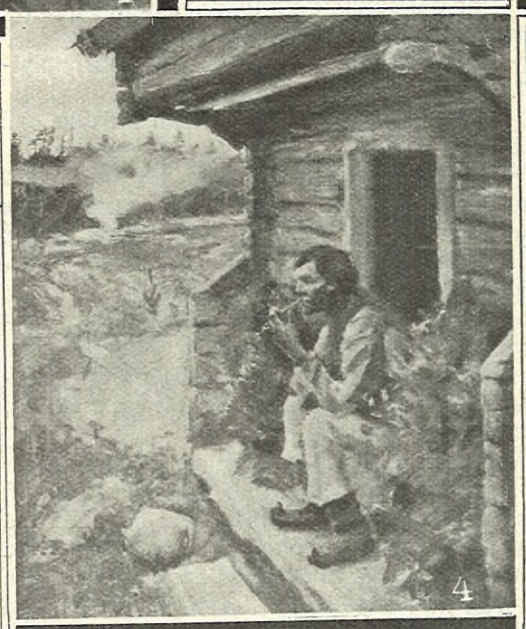

4

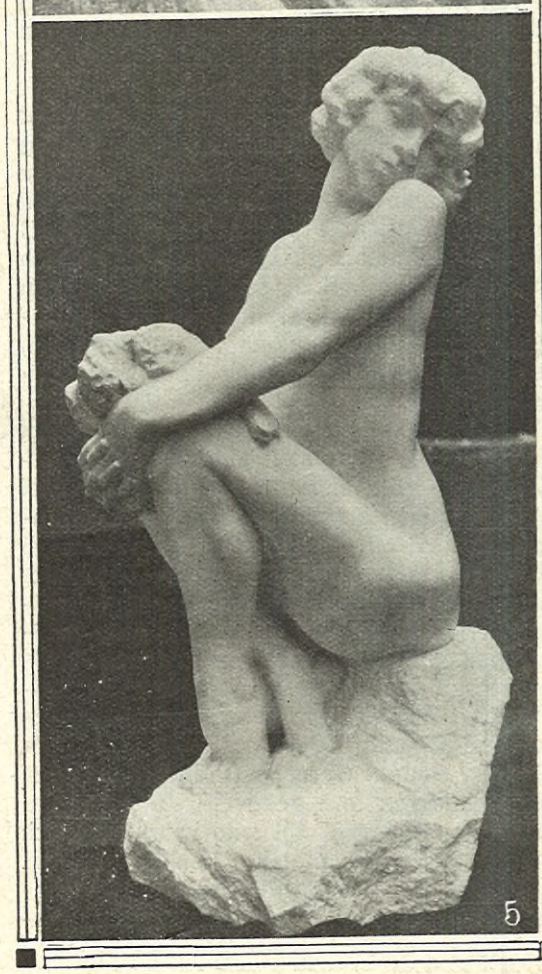

5

1. "Symposion", oljemålning af Axel Gallén. Längst till vänster konstnären, i midten kapellmästare Kajanus, till höger J. Sibelius. 2. Porträtt af Gorki. 3. Gift Kikuijukvinna, bild från Ostafrika. 4. Affonro, etsning, samtliga af Gallén. 5. Sidney Gibson: Nymf.

ordna med den immiga genèvern på svarta flaskor. Gustafsson kastade en blick på honom och sade:

— Kreditmiddag!

— Tror du?

— Säkert. Den är horribelt dyr! Sådana ger alla jobbare, när de ha ondt om pengar.

— Hm. Trodde han var rik. Skattar för 100,000.

— I dag, ja. Men i morgon lika mycket minus. Nu ger han brakmiddag för sin kompanjon — jo jo!

— Generalkonsul Leyden — ja. Har du varit där någon gång?

— Nej, han har fransk kock och hofmästare. Men se på tusan, nu har de placerat amanuensen Edelcrona bredvid fröken Sparre. Han ska ju ha lilla Amilon. Får ändras!

— Fru Adler! Hvad ger du mig för den? Stilig kvinna? frågade utrikesdepartementet, som nu hade hällt upp genèvern i kristallglasen.

— Hähä, lilla Ström! Hvad fan begriper du det? svarade civildepartementet något mindre stramt än vanligt, medan det bröt om generalkonsulns servett från dufva till F-båt; det kände mycket väl gästernas politiska åskådning.

—Är det sanning att hon har stått i cigarrbod? fortfor utrikesdepartementet.

— Så godt som, svarade civildepartementet. Hon har haft manicure.

— Det sägs, att generalkonsul Leyden och hon...

— Hysch! Sånt säger man inte här. Gud sig förbarme, lilla Ström, det har varit många som har varit tokiga i henne! Das ist die alte Geschichte, mein Herz das ist ein Bienenhaus, kärlek måste vi ha, tatata.

Och därmed satte civildepartementet pincenezen på burgundernäsan, hvarvid dess ansikte genast antog en air af kunglig majestäts kansli, och gick in för att anmäla, att dinern var serverad.

Värden förde till bordet en af ryktet något skamfilad friherrinna von Gyllenstaaff. Hon var inte fullt chic, men man fick ta hvad man kunde få, när man var uppåtsträfvande börsmäklare första året vid Strandvägen och på väg mot societeten. Och hon hade den vid en sådan middag obestridliga fördelen att en af hennes förfäder hade stupat i slaget vid Warschau...

Generalkonsul Leyden förde värdinnan vid armen. Fru Harriet var elfenbensblond, lång och smärt och när hon nu pratade med sin kavaljer brann en farlig och förrädisk rodnad på hennes kinder. För resten var sällskapet ganska skiftande. Några löjtnanter och amanuenser i verken, som under säsongen äta middagar litet hvarstans, så en bokförläggare, en hofpredikant och en ung man med konstnärsanlag i ännu obestämd riktning.

Värden mönstrade sitt garde och särskildt hvilade hans öga med välbehag på legationsrådet i disponibilitet herr Marks. Det var en utmärkt kavaljer, ungkarl, rik, diplomat och med ett pikant rykte. Men hvarför i all världen hade inte stadsmäklare Tholander kommit? Och inget återbud en gång! Löjtnanten rynkade på näsan och befallde civildepartementet att ta bort hans kuvert. Civildepartementet lät ordern gå vidare till utrikesdepartementet, som tillsade en af tjänsteflickorna att utföra den.

Medan amanuenserna och löjtnanterna just vredo händerna före genèvern satte en dold orkester stråkarna till sina instrument och "helan går" dök plötsligt upp i tystnaden. Ett litet skratt bröt förlägenheten, och friherrinnan Gyllenstaaff, som hade ordet parvenyer på tungan, svalde det resolut med en sked belugakaviar och tog själf med sin ringbeprydda och aristokratiska hand ett litet genèverglas af slipad kristall.

— Man får taga supen dit man kommer! sade hon skrattande.

— Hvilken faute, hviskade civildepartementet till sin kollega, hvilken faute att envisas med brännvinet. Fy dång!

Middagen skred fram och vid bäckasinen knackade värden i glaset. Han ville tacka sina gäster för det de velat inviga hans nya strandvägsvåning. Särskildt ville han hälsa sin vän och kompanjon generalkonsuln och han hoppades att affärerna skulle blomstra. Inte bara deras egna, nej — han kastade en nervös blick utöfver raden af ansikten, som nu voro vända mot honom, somliga voro nyfikna, andra förströdda, andra halft hånfulla, och det ansikte han fruktade mest af alla, generalkonsulns, hade ett uttryck af kyla och afmätt förbindlighet, som sade: Blamera dig icke, min gosse lilla, j a g gör det aldrig. Medan han stod där och vägde nästa ord på tungan, såg han friherrinnans lorgnett riktad mot sig och hörde hennes stämma med den fruktade, litet släpiga och moquanta tonen:

— Nåå, min lilla löjtnant, fram med papperet!

Ett skratt bubblade fram, men det var för sent att vända det hela i skämt, och han måste vidare på stråten —: inte bara deras egna, nej, hela affärslifvet skulle blomstra till gagn för ett älskadt fosterland, för hvilket de alla ville offra hvad det vara månde, äfven lif och blod i farans stund.

En tankediger paus följde på denna högstämda skål.

Vid glassen kände amanuensen Edelcrona, som hade lilla fröken Amilon till bordet, att högre makter rörde sig inom honom. Han kände sig så varm att benan smälte. Kärleken grep hans amanuenshjärta och medan hans läppar sade: — Vill inte fröken gå in i min tangoklubb, sade detta hjärta: vill du gifta dig med mig och bo i tre rum och kök på Kungsholmen?

Och fröken Amilons läppar sade: ja, jag vill mycket gärna gå in i amanuensens klubb! Men hennes hjärta hviskade: Ja, jag vill gifta mig med dig och bo på Kungsholmen i tre rum och kök, men tycker du inte, att vi skulle försöka få jungfrualkov också?

Legationsrådet Marks satt och betraktade litet spefullt sin värd. Han mindes honom från hans löjtnantsdagar, då han var stram och aristokratisk och hade mustascher. Så tog han afsked för att bli affärsman och hans första steg i den riktningen var att han på amerikanskt manér rakade bort mustascherna.

Så skulle nog det andra komma sedan. Som det ju också mycket riktigt gjorde. F. löjtnant Adler låg i stora affärer, köpte och sålde för miljoner och åt till yttermera visso hvar dag lunch på operakällaren. På middagarna satt han på Rydbergs bar i hopp att bli Stockholmsfigur. Och då han händelsevis en gång hade fått nys om att kronan skulle köpa ett markområde för militära ändamål, hade han vändt sig till generalkonsul Leyden för att få pengar. Och denne fann idén så pass god, att han t. o. m. engagerade den unge löjtnanten som kompanjon.

I detsamma hörde legationsrådet sin bordsdam säga:

— Joo, det är alldeles sanning, hon drog undan stolen för kungen vid galadinern för italienske kungen, och kungen blef s å arg och han telegraferade genast till tsaren. Joo, det är absolut sant.

— Bästa fröken, sade legationsrådet, redan Pilatus frågade: hvad är sanning? Den där historien skall ni inte sätta er kvinnosjäl i pant för. För det första så kan man inte vid en galadiner gå upp från sin plats utan att folk ser efter en, och för det andra har kungen alltid sin lifjägare bakom stolen. Så det.

— Jaa, men vid nyårsbalen steg hon upp på en stol och hällde champagne på kammarherren, d e t är absolut s a n t...

Legationsrådet betraktade den unge mannen med det långa håret, som satt midt emot honom.

— Förlåt min herre, sade legationsrådet. Är ni skald eller målare eller musiker?

— Skald, sade den unge mannen.

— Rätt så, sade legationsrådet. Det är för resten lättare att bli författare. Om det skall vara något med en målare eller musiker, måste han vara så förbannadt stor. En författare kan mycket väl vara mindre och ändå få det drägligt.

— Djaa, sade den blifvande författaren. Jag har verkligen en roman färdig, som jäklaranamma! Den afslöjar all humbugen i det moderna kulturlifvet.

— Skål, sade legationsrådet, och höjde förbindligt sitt glas. Det var ju utmärkt. Humbugen behöfver ha sig en dufning en gång hvarje boksäsong. Annars trifs den inte riktigt...

Löjtnant Adler drack med sin kompanjon, generalkonsuln. Han saluterade militäriskt med glaset och försökte inlägga det rätta lagom af kamratlighet och respekt. Och han önskade lidelsefullt att han själf ägde denna kalla öfverlägsenhet, som bar framgången i sitt sköte. Och han iakttog med belåtenhet att hans fru och generalkonsuln förbindligt konverserade hvarandra, ehuru han inte kunde höra hvad de sade...

— Nåå, Harriet? — generalkonsuln lutade sig en grad närmare sin dam, men fortfarande såg han ut som om han sade: Hvad tyckte ni om sista pjäsen på Vasan?

— Nåå? Hvad är det ni menar?

— Hur trifs ni?

— Utmärkt.

— Är ni lycklig?

— Tack — mycket.

— Ni kunde varit lyckligare.

(Forts.)

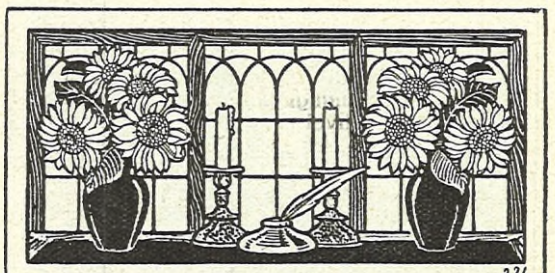

FRÅN IDUNS LÄSEKRETS

Svar till Ruben G:son Berg.

Gamle vän och kriarättare!

Nej, ingen yttring af min "bisarra fantasi". Utan en rad af Carlyle, som föresväfvade mig, och som jag återfunnit på sid. 14 i On Heroes etc., (Dents Temple Classics) där det står: King is Kôn-ning, Kan-ning, man that knows or cans.

Nu är väl saken emellertid den, att du torde hafva rätt, och beder jag få gratulera till ordbenarebragden. Dock, ur åtskilliga andra synpunkter än de etymologiskt-mikroskopiska inser du nog också — trots ditt frejdiga frisinne — det betydelsefulla för att inte säga nödvändiga uti, att konung verkligen kommer af kunna! —

Din

MARI MIHI.

Från scenen och estraden

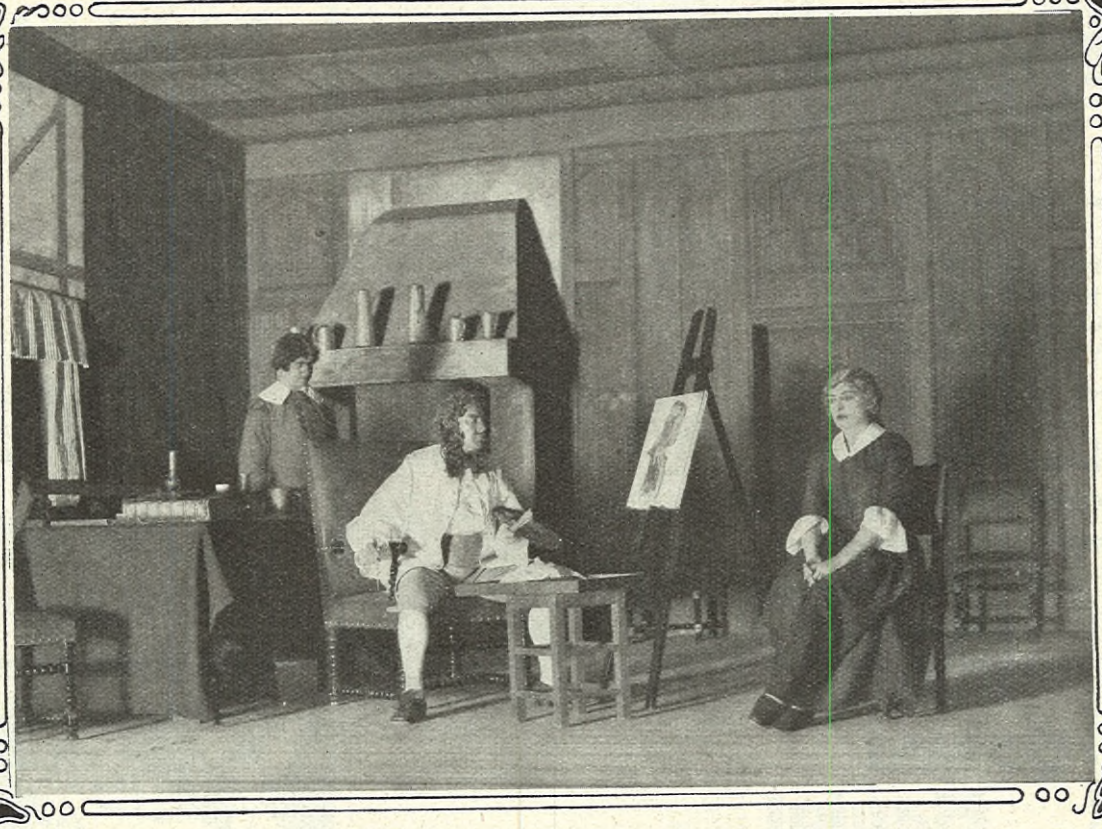

"Magnus Stenbock" på Svenska teatern. Scen ur andra akten. Från vänster Frans (hr Riego), Magnus Stenbock (hr Bror Olsson) och Greta (fröken Hirsch). Ateljé Jæger foto.

DEN DEL AF KONsertsäsongen, som börjat med årsskiftet, lofvar en verklig uppsjö på musik. Och detta i en stad som Stockholm, där det högre musikintresset för en så efemär tillvaro. Hur många grusade förhoppningar vederbörande få det bistra nöjet att summera ihop, när fram i maj slutstrecket skall dragas under säsongen — det vilja vi af rena barmhärtighetsskäl icke profetera om nu, i de blommande illusionernas soldränkta ögonblick.

Kgl. teaterns andra symfonikonsert ståtade med ett helsvenskt program: namnen Franz Berwald, Tor Aulin, Ture Rangström och Natanael Berg. Berwald är ju ännu så länge, med sin delvis klassiska hållning och sin starka ingifvelse vår främste symfoniker, och den posthuma symphonie capricieuse, d-dur, som nu bjöds, fastslog ytterligare hans suveräna ställning. De tre satser, hvaraf den ofullbordade symfonien består och för hvilkas förträffliga orkestrala utarbetning, efter komponistens skiss, man har att tacka konservatorieläraren Ernst Ellberg, flöda af melodiskt lif, af glädje och humor, mot hvilka friska stämningsyttringar andantets ljusa lugn ter sig som en spegelblank insjö i ett kuperadt landskap, där byar och gårdar ligga och lysa i solen.

Det lekande lynnet fanns också i Tor Aulins fyra svenska danser för orkester. Pikanta rytmer, ett förträffligt melodiskt element, där svensk folkviston och fransk rokoko ingått en lycklig förening, så kunna dessa kompositioner kortast karaktäriseras. Den läckra instrumentationen ökade behaget af sviten. T. Rangströms orkesterstycke "Hafvet sjunger" tillhör dessa naturmålningar i toner, inför hvilka örat i viss mån reagerar. Jag kan förstå att komponistens högt utvecklade orkesterteknik frestar honom att söka motiv, som ge honom tillfälle att knåda hela orkestermassan så grundligt honom lyster. Och i det förevarande motivet finnas möjligheter i det oändliga. Om man tänker sig en af Marcus Larssons mest katastrofmättade marinmålningar, omsatt i toner, så har man den ungefärliga kontentan af Rangströms sjöstycke. Det är pompöst och intygar komponistens sinne för hafvets akustiska växelspel, men som tondikt ger det ej så värst mycket. Vi ha hört personligt starkare saker af denne talangfulle sträfvare.

Programmets afslutning, "Alles endet was entstehet", symfonisk dikt af Natanael Berg, tydde på att denne komponist med sin hittills ettriga modernism nu dragits till mera trampade stigar och till och med ej alldeles undvikit de nötta. "Fullt och rikt som lifvet allestädes är", säger Oscar Levertin, och Natanael Berg bejakar satsen genom att hopa alla musikens schatteringar i sin lifsomspännande tonbild. När det är som muntrast, kommer den Adamska operacomiquen in på arenan, och när "Alles endet", sväfvar något af den Wagnerska ragnarökens djupa slöjor öfver lifsruinen.

Men det vore orätt att säga att ej komponistens egen ande också fanns där, och när han uppträdde i sällskap, så var det alltid ett valdt sådant. Hofkapellets utförande af det kräfvande programmet ägde förträfflighetens stämpel.

Nästa märkliga musikhändelse blef den återuppståndna Konsertföreningens introduktionskonsert i Stockholms nya konsertlokal Auditorium, under ledning af hr Seeber van der Floe. Programmet — Beethovens sjunde symfoni samt femte pianokonsert och Wagners Mästersångarförspel — kunde ej ha varit bättre valdt i fall man ser uteslutande till det festliga och pompösa. Men i betraktande af att det är ett svenskt konsertföretag i Sveriges hufvudstad, som nu tagit sin början, så borde dock något svenskt tonverk fått vara representeradt. Att kapellmästaren är en främling behöfver däremot ej innebära någon ringaktning för de egna krafterna inom facket, allra helst som han är en medryckande och insiktsfull dirigent, om också icke konstnär i högre mening. Den stora orkesterkroppen fungerade på det hela taget förträffligt, den utvecklade precision, lif och värme och lyckades särskildt i förspelet till Mästersångarne klarlägga sin gestaltningsförmåga. Pianokonsertens mera ömtåliga finesser blefvo däremot lidande, men tack vare Wilhelm Stenhammars mogna utförande af pianopartiet klarades äfven detta skär.

Publiken, fulltalig, mötte konserten med en osedvanlig entusiasm, glömmande alla vedervärdigheter den ett par timmar förut utstått med sina ytterkläder, till följd af den nya lokalens skandalösa garderobförhållanden. Nära 1,700 personer voro hänvisade till att pälsa af sig i en enda trång korridor, men det uppstod också ett tumult utan like. En herre bland publiken, som efter 10 minuters hjältemodig kamp blifvit formligen afskalad, utbrast med öfvertygelse: "aldrig har jag så tydligt som i kväll insett nödvändigheten af att Stockholm får ett nytt konserthus."

Så nu veta vederbörande hvad de ha att iakttaga.

Men aflöpte Konsertföreningens första offertjänst på fru Musicas altare under ovanligt dramatiska former, så ha däremot de öfriga konserterna fått ett mycket sansadt förlopp.

Vi anteckna som hastigast violinisterna Albert Spalding och Emil Telmanyi, två distinguerade konstnärer, hvilkas spel ägde mognad och elegans utan alla virtuosa tillgjordheter, och Kammarmusikföreningens sjätte soaré, hvars program upptog Pianokvintett i C-moll af Franz Berwald med fröken Astrid Berwalds talangfulla medverkan vid flygeln och Schuberts C-dur-kvintett. Kjellström-kvartetten framstod med ett pietetsfullt utförande.

*

Hr och fru Fokin ha återkommit till Operan för att uppträda i ett par nya större baletter. Under tiden bjuda de, inom en mindre ram, i en fäck dansbild "Rosendrömmen", så att säga en smakbit af sin delikata konst, hvarutom de återupprepa sina triumfer från föregående säsong i "Kleopatra" och "Sylfiderna".

Intima teatern misslyckades med Artur Schnitzlers "Intermezzo", en komedi fylld af två makars erotiska kåserande om samlif eller skilsmässa och som blef betänkligt långrandig i sitt subtila ordfäkteri. Jag är öfvertygad att författarens fina analyseringskonst här kommer bättre till sin rätt vid läsning af boken än åhörd från scenen. Hr Hanson och fröken Borgström utförde hufvudpartierna, men nådde ej öfver det aktningsvärda spelets nivå.

Arnold Munthes historiska skådespel "Magnus Stenbock" blir efter allt att döma ett godt program för Svenska teatern. Och författarens framgång är välförtjänt. De fyra akterna ge en varm och från alla floskler befriad bild af denna vår historias hjältekaraktär. En mera dramatisk verve skulle nog varit önskvärd i de båda första akterna, men den infann sig i stället i slutakterna, och scenerna hos konung Fredrik IV och i Stenbocks fängelse på Fredrikshavns kastell voro helt enkelt utmärkt gestaltade.

Spelet präglas också af samma varma, enkla konst. Hr Bror Olsson uppbär hufvudrollen och ger en nog så illuderande bild af den fosterlandsälskande och i alla lifvets skiften hjältemodige och rättrådige fältmarskalken. Något monotont vidlåder nog framställningen i en del scener, men i stort sedt är den god. Herr Svennberg i tsar Peters lilla roll, hr Klintberg som konung Fredrik och fru Gibson som den ljusande Anna Sofia Reventlow etsa sig in i minnet som skådespelets öfriga intressanta förgrundsfigurer. Hr Barcklind tyckes däremot ej känna sig väl tillfreds i kapten Hvitfelts uniform. Det var mera sockergosse än hjältegestalt, trots figurens höga resning.

Att få se Gustaf Jansons äfventyrsroman "Affären Costa Negra" uppstå i dramatisk form på scenen kunde ju ej annat än lifligt intressera bokens tusentals läsare. Men återseendets glädje blef ganska betydligt grumlad — det resterade blott ett skelett af den fantasifulla dikten. De första tablåerna ledo af en betänklig dramatisk torka; man fick se några tråkiga rumsdekorationer, en glimt af presidentens fest med litet balett och litet kanaljeri, som lämnade en ganska oberörd. Mot slutet erhöll stycket mera fart, det kom krutstänk och bataljer med i spelet och något af Gustaf Jansons eget käcka humör också. Men någon stor seger hemförde ej denna gång Vasateaterns artister, som för öfrigt ådagalade hur föga de lämpa sig för den sortens dramatik. —

Stockholms största biograf "Röda kvarn" i Auditoriums hall invigdes dagen efter Konsertföreningens start med en mycket lyckad föreställning och inför proppfull salong. Filmskådespelet "Prästen" med Egil Eide och Carla Wieth i hufvudrollerna gick briljant och var rätt underhållande, men programmets clou blef ändå "Stockholm i vinterskrud" med ypperliga bilder från gator och hamnar och framför allt från det friska vinterlifvet i Stockholms omgifningar. Exempelvis kälkbacksscenerna med sina dramatiska omkullåkningar väckte ett oerhördt jubel i salongen.

ARIEL.

---

100 kronor som pris

utfästes härmed för den bästa skönlitterära skildring **ur de självförsörjande kvinnornas lif.** Täflingsmanuskripten skola vara inlämnade senast **den 1 nästkommande februari.** Se de närmare bestämmelserna i Idun n:r 1 och 2 för i år.

IDUNS REDAKTION.

Wettergrens
KAPPOR & KOSTYMER

OMSORGSFULLASTE ARBETE·
STILFULLA MODELLER·
ERHÅLLAS I DE FLESTA
KAPPAFFÄRER I RIKET·

OFVANSTÅENDE FABRIKAT
finnas i rikhaltigaste sortiment till billigaste priser hos
A.-B. Nordiska Kompaniet, Stureplan.

hufvud, ben och skinn kokas god fiskbuljong och filéerna kokas däri, sedan de ånyo torkats. De uppläggas med hålslef i krans på ett aflångt fat, helst af silfver, fatet sättes under några minuter i främre delen af ugnen och det spad, som därunder samlas, hälles noga af. Fiskbuljongen hopkokas och användes till stufningen och såsen. Stufningen lägges i midten på fatet, såsen hälles öfver och anrättgen garneras vackert med tryffeln, kräftstjärtarna, champinjonerna, som frästs i smör, smördegshalfmånarna och persiljan. Serveras med små runda, kokta potatisar, urtagna med legymjärn.

Till stufningen skäras champinjonerna i mindre bitar, sedan 6 hattar fråntagits till garnering. De skurna champinjonerna fräsas i smöret, tills det är klart, då klämmas de upp med en sked och mjölet fräses med smöret 2 min., fiskbuljongen spädes på och såsen får koka 5 min. De rensade räkorna och musslorna läggas i, stufningen får koka upp, afsmakas med kryddorna, afredes med den uppvispade äggulan och får sjuda.

Till såsen fräsas smör och mjöl 2 min., fiskbuljongen, champinjonspadet, musselspadet och grädden spädas på och såsen får koka 5 min. De uppvispade äggulorna och det kalla smöret tillsättas och såsen får sjuda under vispning samt afsmakas med kryddorna.

Dilammstek (f. 6 pers.). 1½—2 kg. dilammstek, ½ msk. salt (8 gr.), ¼ tsk. hvitpeppar, 3 msk. smör (60 gr.), ½ lit. köttsky eller buljong.

Beredning: Dilamm — årets ännu diande unge — har hvitt, mycket fintrådigt kött och fordrar kort tid för stekning och kokning. Kylen och halfva njursteken, sammanhängande, böra användas för att få tillräcklig vikt. Den bultas med en fuktig köttklubba, torkas med en duk, urvriden i hett vatten, och ingnides med en blandning af saltet och pepparn. En långpanna upphettas, smöret brynes däri, steken lägges i och brynes omkr. 20 min. i varm ugn, hvarunder den öses flitigt med fettet i pannan. Den spädes med den kokande köttskyn eller buljongen och får steka tills den är mör eller omkr. 1 tim., hvarunder den öses hvar 10:de min., Lägges upp på varmt serveringsfat och skäres för vid bordet. Serveras med hvita bönor och grönsaker samt med den silade, skummade köttskyn eller med afredd sås.

Chaud-froid på järpe (f. 12 pers.). 6 järpar, 2 hg. späck i flata skifvor, 1 hg. smör, 3 tsk. salt, ½ tsk. hvitpeppar, 1 lit. stark, brun buljong.

Sås: 2 msk. smör (40 gr.), 6 msk. mjöl (60 gr.), 8 dcl. köttsky, 1 dcl. tjock grädde, 1—2 msk. madera, ½ tsk. salt, cayenne, 1 tsk. biffsteksås, 3—4 blad gelatin.

Till garnering: 2 hårdkokta ägg, 4—5 stora tryffel.

Gelé: 1 lit. mörk buljong, 8—10 blad gelatin, 2 ägghvitor och de sköljda skalen, 1 msk. kallt vatten.

Beredning: Järparna plockas, svedas, tagas ur och vingar och ben huggas af. De sköljas mycket väl, torkas med en kötthandduk och sättas upp, så att bröstet blir högt och ovalt, bindas öfver med hvar sin späckskifva och kryddas. Smöret brynes i en stekgryta, fåglarna läggas i och stekas i varm ugn omkr. ½ tim., under det de ösas öfver och spädas med buljongen. De tagas upp, skinnet drages af och fåglarna få kallna. Köttskyn silas och skummas. Benen skäras ifrån, ryggen putsas bort; fåglarna klyfvas och bröstbenet skäres försiktigt bort.

Till såsen fräsas smör och mjöl 2 min., köttskyn och grädden spädas på och såsen får koka 5 min. Vinet, kryddorna och biffsteksåsen tillsättas, såsen afsmakas, får koka upp och skummas. Gelatinet sköljes, upplöses i 1 msk. hett vatten och röres i. Såsen hälles upp i en skål och röres sakta, tills den är så tjock, att den täcker skeden. Fågelbrösten sammansättas med litet af såsen, så att de se hela ut, glaseras därefter med resten af såsen, läggas på ett fat och garneras med stjärnor af ägghvita och tryffel. — Geléet beredes på följande sätt: buljongen hälles i en kastrull tillika med det sköljda gelatinet och de med vattnet lätt uppslagna ägghvitorna, blandade med de krossade äggskalen. Blandningen får under vispning ett godt uppkok, locket lägges på kastrullen, som lyftes från elden och får stå vid sidan af spisen omkr. 15 min. Buljongen silas då genom en i hett vatten urvriden silduk eller servett. Om det första, som rinner igenom, ej är klart, hälles det åter i silduken. Detta upprepas, tills geléet är fullständigt klart. När det är fullkomligt kallt, hälles det öfver den garnerade fågeln och får stelna. Fågelbrösten skäras ut, så att en liten rand af geléet går utanför köttet. Af ett gammalt hvetebröd skäres en toppformig krutong, som urhålkas i toppen, omlindas med staniolpapper och ställes midt på ett stort, rundt silfver- eller porslinsfat. I toppen af krutongen sättas blommor och grönt och järparna resas mot krutongen och emellan dem garneras med spritsad gelé. Anrättningen garneras med salad och serveras som mellanrätt med majonnäs.

I stället för att urhålka krutongen kan man skära ut en citron till en korg och med en liten trästicka fästa den i toppen af krutongen. Korgen fylles med blommor och grönt.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 18—24 JAN. 1914.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; biff af svinfilé med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Festmiddag: Consomme Geraldine; gösfilé à la Nordmande; dilammstek med hvita bönor och grönsaker; chaud-froid på järpe med majonnäs; sparrissnäcka à la gourmet; glasspudding.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; delikatesssill med potatis; kaffe eller te. Middag: Svinhare stekt som vildt med vinbärsgelé och ättiksgurkor; äppelkaka med äggstanning.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt skinka med äggröra; mjölk; kaffe eller te. Middag: Palsternackspuré: kokt kolja med falsk hollandaise och potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; strömmingslåda med stekt potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Stekt kalflefver med potatis; sviskonsoppa med grädde och skorpor.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; kalflefver med gräddsås (rester från onsdag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Brynt hvitkålssoppa med frikadeller; gräddvåfflor med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; glödstekt sill med potatis; kaffe eller te. Middag: Kött och rötter (slarfsylta); varm chokladpudding.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; jägarbiff med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Laxpudding med risgryn och smält smör; vinsoppa med skorpor.

RECEPT:

Gösfilé à la Normande (f. 6 pers.). 2 gösar på 5 hg. styck, 2 tsk. salt.

Till kokning: 2 msk. smör (40 gr.), fiskbuljong.

Stufning: 1 burk champinjoner (¼ lit.), 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl (30 gr.), 4 dcl. fiskbuljong, 1 hg. räkor, 1 burk musslor (¼ lit.), salt, hvitpeppar, 1 äggula.

Sås: 1½ msk. smör (30 gr.), 4 msk. mjöl (40 gr.), 4 dcl. fiskbuljong, 2 msk. champinjonspad, 2 msk. musselspad, 2 msk. tjock grädde, 2 äggulor, 30 gr. smör, salt, cayenne.

Till garnering: 6 skifvor tryffel, 12 räk- eller kräftstjärtar, 6 champinjonhattar, 6—8 små halfmånar af smördeg, kruspersilja.

Beredning: Gösarna fjällas ej, rensas, skäras i filéer och ryggbenet jämte alla småben skäras bort. Filéerna läggas med skinnsidan mot en skärbräda och köttet skäres från skinnet med en spetsig knif. Filéerna skäras itu på längden och därefter midt itu tvärs öfver. De bultas ut lätt med en fuktig klubba, så att de likna sjötungsfiléer, gnidas med saltet och få ligga på hvarandra 1 tim. På

Patent.
Hafre-Gryn. Hafre-Mjöl.
Gyllenhammars
Köp röda originalpaketer
30 portioner gröt för 55 öre.
Obs.! Gyllenhammars { Hafre-Must. Rismjöl.

I köld eller fuktig luft
är
Gahns Maniol
det säkraste skyddsmedel.
I tuber à 60 och 35 öre eller utan fett i flaskor à 1 kr.

STORT URVAL
NYHETER
i
KARNEVAL-
och
KOTILJONGSARTIKLAR.

Illustrerad specialprislista
sändes *gratis* o. *franko* om denna annons åberopas.
A.-B. NORDISKA KOMPANIET,
REGERINGSGATAN, STOCKHOLM.

Btabl. 1866.
Äkta Göteborgs Knäckebröd.
Hygienkontrollant: D:r G. Hjort af Ornäs.
Tel.: 11 & 929.

Obs.!
VARUMÄRKET
"FYRTORNETS"
Svenska
Sardiner i finaste Olivolja och Tomatsås för Smörgåsbordet.

Mellin's Food
är bästa kraftnäring för svaga, klena barn i alla åldrar.
Förordas af läkare.
Köpes i apotek, speceri- & drogaffärer.

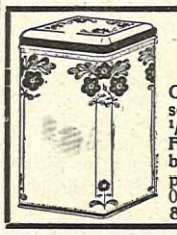
T·OF·T·S
Ovillkorligen bästa té, som erbj. i detta prisl. ½ kg. 2.25, ¼ kg. 1.15. Förp. i vack. lacker. bleckkarn. Frakt- o. postafg. fr. 2 t. 4 st. ½ kg. 0 60 fr. Percy F. Luck & C:o H. A. B., Sthlm

Ideal-Maccaroni
rekommenderas såsom bekväm vid tillagningen.
SVENSK MACCARONI
finnes i alla groflekar och längder

Prenumerera på Idun!

Köp Schweizer's Siden
Begär prof på våra nyheter i svart, hvitt och kulört: **Crepon, Faconnés, Chinés, Ottoman, Messaline, Mousseline** 120 cm. bredt från 95 öre metern, **Sammet** till klädningar och blusar. **Plysch** till jaketter och kåpor. Såväl som **blusar** och **rober med äkta Schweizerbroderier** i batist, ylle och siden.
Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger **direkt till privatpersoner portofritt och redan förtullaqt till bostaden.**
Schweizer & Co., Luzern S 3 (Schweiz).
Sidentygs-Export. – Kungl. Hoflev.

Ni kan spara
vid tillredandet af Puddingar, Bakverk etc. utan att kvaliteten försämras, om Ni använder färre ägg och i stället
"MAIZENA"
Rätterna tillagas mycket billigare, bli dock lika närande med samma utsökta välsmak.
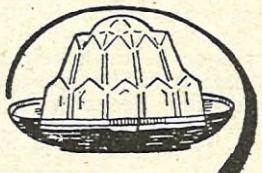
Våra Maizena-recept tillsändes Eder gratis och franko om Ni insänder ett brefkort med påtecknadt namn och adress till Corn Products Co., Afd. K, Holmens Kanal 9, Köpenhamn.

Lejon
Dantar och Strumpor.

PRIMA KVALITE! BÄSTA UTFÖRANDE!

HVARJE PAR STÄMPLADT MED OFVANSTÅENDE VARUMÄRKE

FINNAS I ALLA VÄLSORTERADE SYBEHÖRS-MANUFAKTUR-& KORTVARUAFFÄRER.

Sparrissnäcka à la gourmet (f. 6 pers.). 1 burk sparrisknopp ($\frac{1}{2}$ lit.), 1 lit. vatten, 10 gr. salt.

Hvit sås: $1\frac{1}{2}$ msk. smör (30 gr.), 3 msk. mjöl (30 gr.), 1 dcl. sparrisspad, 3 dcl. grädde, 1 tsk. salt, $\frac{1}{2}$ tsk. socker, $\frac{1}{4}$ tsk. hvitpeppar, 1 äggula, 1 msk. rifven ost.

Beredning: Burken öppnas och sparrisen lägges i kokande, saltadt vatten, upptages ,då vattnet ånyo kokar upp, och får rinna af på sil eller duk. Sex bensnäckor smörjas med kallt smör och sparrisen lägges i. Smör och mjöl fräsas 2 min., sparrisspadet och grädden spädas på och såsen får koka 5 min. Såsen afsmakas med kryddorna, afredes med äggulan, hälles öfver sparrisen i snäckorna och litet rifven ost strös öfver. Anrättningen begjutes med litet skiradt smör. Snäckorna sättas i en långpanna med groft salt och gratineras i varm ugn 10—15 min. Serveras genast på rundt fat med bruten servett, garneras med salad eller persilja.

Glacepudding (f. 6 pers.). 2 dcl. tunn grädde, 1 stång vanilj, 4 äggulor, 1 hg. socker, 50 gr. biskvier, 10 ränklor eller 6 päron, 5 dcl. extra tjock grädde.

Beredning: Den tunna grädden kokas upp med vaniljstången och får stå öfvertäckt 20 min. för att draga. Äggulorna röras med sockret i en kastrull 15 min., grädden tillsättes under vispning och krämen får under fortsatt vispning sjuda öfver elden, tills den är tjock och pösig. Krämen upphälles och vispas, tills den är kall. — Biskvierna stötas fint, frukten får afrinna, klyfves och urkärnas. — Grädden vispas till hårdt skum och nedröres försiktigt i krämen. I en vattensköljd och sockerbeströdd glaceform lägges krämen, de stötta biskvierna och frukten hvarftals. Det första och sista hvarfvet skall vara kräm. Formen nedfryses och får stå 4—5 tim. — Då glacen skall serveras, tages formen upp ur isen, afsköljes noga, för att aflägsna allt salt, doppas ett ögonblick i ljumt vatten, så att glacen lossnar lätt från formen. Formen torkas, och glacen uppstjälpes på skål eller fat, med servett eller tårtpapper.

Svinhare, stekt som vildt (f. 6 pers.). 1 kg. svinhare, 1 hg. späck, $\frac{1}{2}$ msk. salt (8 gr.), $\frac{1}{2}$ tsk. hvitpeppar, $\frac{1}{4}$ tsk. ingefära, 2 msk. smör (40 gr.), $\frac{1}{2}$ lit. kokande mjölk, 1 msk. soja.

Beredning: Det mesta fettet skäres bort, och haren bultas med en fuktig klubba. Späcket skäres i strimlor, hvilka rullas i en blandning af salt, hvitpeppar och ingefära och få ligga 1 tim. för att hårdna. Haren späckas i täta, jämna rader, ingnides med resten af kryddorna och bindes med fint segelgarn, så att den får vacker form. Smöret brynes i en järnkastrull, haren lägges i och brynes vackert på alla sidor, mjölken, tillsatt med sojan, spädes på, och köttet får steka med tätt lock, tills det är mört, eller omkring $1\frac{3}{4}$ tim., hvarunder det öses öfver hvar 10:de minut. Haren skäres i tunna skifvor, som åter hopläggas på fatet. Såsen redes af och hälles öfver köttet. Anrättningen garneras med brynt potatis och persilja. Serveras med vinbärsgelé och ättiksgurkor.

Äppelkaka med äggstanning (f. 6 pers.). 12 skifvor godt hvetebröd, 1 ägg, $2\frac{1}{2}$ dcl. god mjölk, $2\frac{1}{2}$ msk. smör (50 gr.), 4 dcl. äppelmos eller äppelkompott (40 gr. sultanarussin).

Äggstanning: 3 ägg, 3 dcl. tunn grädde, 1 tsk. socker (5 gr.).

Till formen: $\frac{1}{2}$ msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Brödskifvorna doppas i en blandning af det uppvispade ägget och mjölken, stekas i smöret och läggas hvarftals med äppelmoset eller kompotten samt russinen (rensade och sköljda), om så önskas, i en smord och brödbeströdd pajform.

Till äggstanningen sammanvispas äggen och grädden, den afsmakas med sockret och hälles öfver puddingen. Denna gräddas i ordinär ugnsvärme, tills den har vacker gulbrun färg eller omkr. $\frac{1}{2}$ tim. Serveras afsvalnad, med vispad grädde, om så önskas.

Kött och rötter (slarfsylta) (f. 6 pers.). $1\frac{1}{2}$ kg. ref eller slaksida, 1 lit. vatten, 1 msk. salt (15 gr.), $\frac{1}{4}$ tsk. stött starkpeppar, 1 stor kålrot, 1 msk. smör (20 gr.), 3 msk. mjöl (30 gr.).

Beredning: Köttet torkas med en duk urvriden i hett vatten, och skäres i aflånga bitar, lagom stora för servering. Vattnet kokas upp med saltet, köttet lägges i och skummas när det kokar, hvarefter pepparn tillsättes. Köttet får därefter sakta koka med slutet lock, tills det är mört, eller omkring $2\frac{1}{2}$ tim., spädes med kokande vatten om så behöfves. Kålroten skalas, skäres i jämna tärningar och lägges ofvanpå köttet $\frac{1}{2}$ tim. innan det är färdigt.

I en såsgryta fräsas smöret och mjölet 2 min., köttspadet afhälles och spädes på och såsen får koka 5 min. samt afsmakas. Anrättningen lägges upp på varm karott, och såsen hälles öfver. Smöret kan uteslutas; i så fall utröres mjölet i litet kallt vatten och tillsättes i stufningen, som därefter får koka 8 min.

SVAR

Å den senast införda serien frågor följa här nedan svar, och har redaktionen ansett, att det utfästa priset 10 kr. denna gång bör tilldelas sign. Sissie Maxwell, hvadan innehafvaren af denna signatur behagade anmäla sig å vår byrå för beloppets utbekommande.

N:r 1. Lillan bör sluta med babydräkten, när lillan själf ger tillkänna att hon ej trifs som hon har det. Hon sparkar och vill vara fri med benen, reser sig upp och visar att hon gärna vill sitta o. s. v. I allmänhet brukar man väl efter omkring 3 mån. låta de små få strumpor, tresnibb eller ännu bättre, fast ej så bekvämt, små trikåbyxor och lång klädning, som är delad i bak och kan vikas åt sidorna när lillan skall sofva. När lillan är så stor, att hon kommer ned på golfvet, skrudas hon fortfarande i skjorta med ärmar till armbågen. Kommer nu till ett stickadt lifstycke. Sådana lifstycken få beställas, för att få dem så stadiga och dock så elastiska som möjligt. De i handeln förekommande äro alldeles för mjuka och lämna ej något stöd åt den lilla kroppen. Lifstycket bör vara försedt med rätt stora flata knappar för byxor och strumpeband. Strumporna skola vara af ljust, mjukt och rätt tjockt yllegarn och helst handstickade. Handstickade strumpor bli mjukast och varmast och små babys skola alltid vara varma om fötterna, om de skola må väl. Då lillan skall byta ut sina »pungskor» som hon bör ha i stället för virkade sockor, därför att de så kallade »pungskorna» äro varmare och starkare, och få riktiga skor, skall lillan ej ha låga skor utan kängor. Detta för att lämna stöd åt vristen, då lillan skall gå. Det finnes mycket nätta och trefliga sådana, hvilkas framsida består endast af slejfer, men hvilka ändå göra samma nytta. Bomullstrikåbyxor som förut. Skall lillan sitta mycket på golf, som äro belagda med linoleumsmattor bör lillan äfven ha ett par tunna yllebyxor på. Golf med dylika mattor äro mycket kalla. Vidare en ylleunderklädning i kimonofason. Denna kan lättast sys af hvit half- eller helst helylleflanell — och så öfverst en klädning sydd af hvit bomullspiké eller dyl. på besparing och med korta puffärmar. Under två år skulle barn aldrig vara klädda i annat än hvitt. Dels kan hvitt tvättas och kokas hur mycket som helst, utan att förlora i utseende och dels kan en hvit klädning ej gömma damm och smuts. Ju renligare man kan hålla det lilla barnet ju friskare blir det. Detta är hvad lillan behöfver vara klädd uti. Virkar sedan lillans mamma en ljus kofta att sätta ofvanpå om det är kyligt när lillan är nyklädd eller nybadad så är det bra. Mina små ha alltid varit klädda på detta sätt och ha aldrig varit förkylda.

Till natten bör lillan stoppas i en påse, som är fastsydd vid ett lifstycke. Såväl när hon blir större och klädd i nattskjorta som när hon ligger klädd i »påse» bör hon på vintern äfven ha en liten bomullstrikåtröja för att hålla armarna varma. Små barn skola vänjas vid att alltid sofva med armarna ofvanpå täcket.

Hur en liten skall vara klädd ute, beror väl mest på råd och lägenhet. Går den lilla, skall hon vara varmt men så lätt klädd som möjligt. Åker hon, bör hon vara synnerligen varmt klädd. En liten hvit fårskinnspäls är förtjusande. Dessutom bör hon vara varmt ombonad om fötter och ben och aldrig tillåtas att hon tas upp ur sina filtar för att om en stund sättas ned igen. Barnjungfrur böra väl tillhållas angående detta. A.

EN STOR FÖRLUST

gör den affärsman, som icke annonserar i IDUN, "de svenska hemmens egen tidning." En annons i IDUN har icke blott värde för dagen: den faller i ögonen på ev. köpare en längre tid, ja, i tusentals fall i många år, då en stor del af IDUNS läsare förvarar och inbinder tidningen. Landets största och mest erfarna annonsörer veta också detta och annonsera därför regelbundet och i stor omfattning i IDUN.

Förfrågningar besvaras och annonsofferter lämnas beredvilligt af

IDUNS ANNONSKONTOR.

NERVOGEN

NAMNET LAGLIGEN SKYDDADT

Nervstärkande. - Blodbildande. Aptitgifvande. - Välsmakande.

250 gram: 3 kronor.

Förordas af läkare, fås på apotek och i kemikalieaffärer. Tillverkas å **Apoteket Ejdern, Göteborg.**

Till platser, där inga återförsäljare finnas, sändes Nervogen fraktfritt direkt till förbrukaren.

DJURSHOLM

Sveriges äldsta och bäst ordnade villasamhälle.
Samskola med dimmissionsrätt.
Kommunalskatt c:a hälften mot i Stockholm.

DJURSHOLMS AKTIEBOLAG, DJURSHOLM.

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta **Hårmedel** och öfverträffas icke af något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 2 50.

Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri-, Drog- och Coiffyraffärer.

Kombinerad

Bosättnings- och Lifförsäkring

är det mest praktiska sätt att medels **årliga inbetalningar** erhålla ett **eget hem** till **samma pris** som vid **kontant likvid.** Prospekt och närmare upplysningar erhållas gratis och portofritt, om denna annons åberopas.

A.-B. Nordiska Kompaniet,

Kungl. Hofleverantör.
Stockholm.

Sådan min

får man, när man dricker

1.50 pr $\frac{1}{4}$ kg.

Geisha Thé

Geisha Tea Company, London & Stockholm.

Stockholm depôt: **2 Rosenbad.**

Påminner om aromen på karavanthéet från fordom.

Beordra det af Eder specerihandlare eller direkt mot postförskott.

Är magen i oordning använd då Vasens Droghandels Laxérmarmelad. Är ett behagligt och effektivt afföringsmedel. Pris 1 kr. per ask. Finnes på alla apotek.

HULTMANS RENA CACAO pr hg 45 öre

Jag upprepar ännu en gång: Endast den som undviker det skadliga bönkaffet bibehåller sina nerver friska. Drick Kathreiner! Det är fullkomligt oskadligt och smakar lika bra. Läkare rekommendera också derför Kathreiner.

Kathreiner säljes i alla speceriaffärer i paket à 45, 25 och 10 öre.

ARI-MAN

För hvitlackering finnes ingen färg som bättre ägnar sig därtill än emaljfärgen **Chinalack.** Hållbar, spegelblank, porslinshård. Arsenikfri enl. nya giftstadgan. Tag inga mindrevärdiga efterapn.

Svensk, med guldmedalj belönad tillverkning. Erhålles hos alla färghandlare. Fabrikanter: **Dorch, Bäcksin & C:os A.-B.,** Göteborg och Stockholm.

D:r H. CEDERBERGS medicinska

SASOL-TVÅL för toaletten.

(med tillsats af 10 % SASOL), är den ideal-tvål, som man hittills förgäfves sökt framställa och som möjliggjorts först genom uppfinning af det öfverlägsna antiseptiska preparatet SASOL.

SASOL-tvålen är specielt egnad att aflägsna vanprydande hudåkommor såsom utslag, finnar, kvisslor, reformar, pormaskar, rodnad, fräknar, finnar o. dyl., hvilka under fortsatt begagnande försvinna, så att huden blir ren och klar, hyn frisk och ungdomlig.

Säljes å apoteken och i välsorterade affärer à 50 öre.

Till platser där ännu ej återförsäljare finnas exp. gärna två proftvålar portofritt mot 1 kr.

Aktieb. Sasol Gefle.

SASOL användes å Allm. Barnhuset, Sabbatsberg, Statsmed. anst. bakteriolog. afd. m. fl. institutioner. Öfverlägset, ogiftigt, allsidigt användbart antiseptikum. Fl. à 2 kr. o. 1 kr.

Tvål- & Parfymfabriken VIOLA, Göteborg.

VIODOL-Tvålen, med största omsorg sammansatt af de finaste ingredienser, är en toalett-tvål af **högsta kvalitet.**

5 sorters äkta Ceylonté finnas att välja på hos *Ceylon Téimport,* Industripalatset. Goda, dryga kvalitéer. Allm. *303. Riks Norr 238. Begär of fert. Kontorstid 10—4.

Axa yrkesserie. N:o 19.

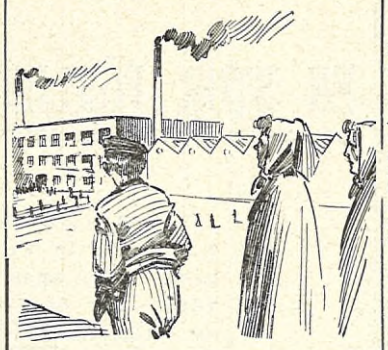

Fabrikens arbetare, hårdt får han slita,
I hvilket fack han försöka sig må.
På sin uthållighet har han att lita,
Svika hans krafter, slätt står han sig då.
Kraft han dock vet att i arbetet sätta,
Tänker hvar morgon sin frukost han slöt:
Styrkan blir stabel och mödorna lätta,
Tack vare ***Axa hafregrynsgröt.***

Tillverkningen af **Axa** hafrepreparater är mekanisk från det säden lossas från fartygen tills säckar och paketer tillslutas. *Således full garanti för hygienisk fabrikation.*

Axa Hafregryn i paketer koka på 3 min. efter det gröten kommit i kok.

Annonsera i Idun!

Margareta Slöjd- och Husmodersskola har till uppgift att praktiskt utbilda kvinnor såväl för enklare som större o. mera kräfvande hem. Musik o. sång i hemmet. Tyska o. engelska talas. Upplysningar och prospekt från skolan. Postadr. Filipstad. Rikst. 246.

Göteborgs Nya Husmodersskola,
S. Allégatan 2 A. Rikst. 10624.

Husmoderskurser på 1 o. 2 term. med början i jan. o. sept. Grundlig och praktisk undervisn. i enkl. o. fin. matlagn., bakn., konserv., dukn., serv. m. m., rengöring (obs.! största delen av rengöringsarbetet överlämnas efter de första veckorna åt tjänarinnor); linnesöm utan träckl. (varje elev disp. en symaskin); hushållsbokf. o. -beräkn.; hälso- o. sjukvårdslära; barnavård, prakt. o. teoret. (valfr.) **Kortare kurser** i matlagn. o. linnesömnad f. m. eller e. m.

Prospekt o. upplysningar på begäran.

Elvira Friberg,
f. d. lärarinna vid Fackskolan för Husl. Ekonomi, Upsala.

Hildegard Friberg,
Utexaminerad lärarinna i huslig ekonomi.

E. Hults Kvinnliga Utbildningsskola
(f. d. Villa Hult, Kneippbaden)

börjar den 1 februari. Ämnen äro Husmoderskurs med enklare och finare matlagning. Skicklig kokfru undervisar i den finare matlagningen. Examinerad lärarinna i den enklare samt i teori. Öfriga ämnen äro Sång, Musik, Målning, Språk (infödda lärarinnor), Konstslö d. Kläd- och Linnesömnad, Handarbeten, Samaritkurs. Alla amnen äro valfria. OBS.! Den enda skola i Stockholm med helpension och där eleverna samtidigt har ett godt hem. Unga flickor som skola vistas i Stockholm mottagas i helpension. Skolan är inrymd i ett nytt modernt hus invid Strandvägen. Begär prospekt hvari fullständiga upplysningar lämnas och d:ri referenser af föräldrar till från skolan utgångna elever finnas intagna. Adr.: E. Hults Kvinnliga Utbildningsskola,
ARTILLERIGATAN 6, 2 tr., Stockholm. Rikstel. 11886. Allm. 28940.

Rodenstamska Slöjd- o. Hushållsskolan, Hudiksvall,
börjar sin 35:e termin den 20 januari 1914.

Husmoderskurs: matlagning, bakning o. d. Slöjdkurs: pedagogisk kvinnlig slöjd, handarbeten av olika slag, vävning. växtfärgning. Prospekt på begäran.

Elisabeth Östmans Husmoderskurs.
Grundad år 1902.

Husmoderskursen, som omfattar 3½ mån., börjar fredagen den 23 jan. 1914. Grundlig och praktisk undervisning i enklare och finare matlagning, uppläggning och garnering; bakning af jäsdegar och finare bakverk; beredning af apelsinsaft och apelsinmarmelad. Konservering af kött; konfektberedning, smörpuppläggning, dukning, servettbrytning och servering; kökets, spiselns (vedspis och gasspis) och kokkärlens skötande, uppköp av matvaror, bokföring för hemmet; födoämneslära och köttstyckning (5 lekt.) Dessutom en kortare kurs i sjukvård för hemmet samt (valfritt) barnavård.

Kursen för fruar, som omfattar 10 veckor med arbete varje torsdags f. m. från kl. 9 eller ½10 f. m. till kl. ½4 e. m., börjar den 5 mars kl. ½10 f. m. I denna kurs meddelas undervisning i bakning af jäsdegar och finare bakverk; finare matlagning; uppläggning och garnering; konservering, konfektberedning; dukning och servering m. m.

Aftonkursen, som omfattar 10 veckor med arbete varje fredags e. m. från kl. ½6—kl. 9 e. m., börjar den 6 mars kl. ½6 e. m. I denna kurs meddelas undervisning i bakning; enklare och finare matlagning; uppläggning och garnering; konfektberedning; smörpuppläggning, dukning och servering m. m.

Prospekt och närmare upplysningar på begäran.

ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND,
Riks 2035. Stockholm, **Klarabergsgatan 40,** 5 tr., hiss. Sthlmstel. 9302.

Vid Torshäll, Leksand,
mottagas liksom de föregående åren **kvinnliga trädgårdselever.** Kurs 1 april —31 okt. Prospekt på begäran.

Lillie Landgren. ***Märta Philip.***

Lektioner i Linnesömnad,
även blusar, underkjolar, sportskjortor, barnkläder. Elever mottagas dagligen.

Karin Egnér. ***Eva Egnér.***
R. T. 3530. ***Sibyllegatan 36, Stockholm.*** A. T. 21004.

Bokbinderilektioner
för hembiblioteket. Linnégatan 41, II. Allm. 20430. **Anna Ericsson.**

N:r 2. Fredrika Bremerförbundet kan ge upplysning om detta.
K.

N:r 3. Försök i Råsunda. Det är ett framåtgående samhälle, där det ej är så dyrt. Men alla resor till staden (Stockholm) ställa sig dyra. Alltså, om föräldrar kunde i Råsunda få sätta sina barn till en god privatskola i själfva Råsunda, så att barnen sluppe resorna in, så kanske det blefve bra för er. Hör vidare efter i samhället. Sätt in en annons om saken, säg att därest 10 elever anmäla sig blir skolan en verklighet. Men ännu bättre än en annons skulle det bli om ni personligen reste ut och gick direkt till familjerna. En fråga, höfligt framställd, kostar ingenting. Försök. Jag har en bekant bosatt i Råsunda, som kanske skulle vara er behjälplig med att ge hänvisning åt lämpliga familjer. Jag vågar dock inte så här öppet säga hennes namn, ty då blef hon väl öfverlupen af frågare och frågobref. Men ge mig er adr. i slutet bref sändt till Ebon, Iduns red. f. v. b. så skall jag skrifva direkt till er och säga Råsundabons namn. Ebon.

— Mitt råd är att ni annonserar i någon tidning om er afsikt; då svar kommer, besöker ni de platser som de anvisa er och af trovärdig person begär ni upplysningar och därefter är det ju att välja ut den för er mest lämpliga platsen. Sissie Maxwell.

N:r 4. Ur en gammal Idun tar jag detta svar om beredning af surkål. Fasta hvitkålshufvud klyfvas och skäras med kålhyfvel i tunna långa remsor (eller hackas). Detta bör dock ske genast efter skörden, för att surkålen skall bli både mera saftig och lättkokt. Nedpackningen i byttor, hvilka förut böra vara sköljda med ättika eller hvitt vin, sker ofta medels stamp (träklubba), men vackrare blir kålen, om man endast fast trycker ned den med flata handen. Syran blir angenämast utan salt och kålen står sig fullkomligt lika bra utan denna krydda, som för mycket använd, kan göra kålen seg och hård. Men å andra sidan hindrar saltet att jäsningen fortskrider allt för långt, och därför må man gärna strö litet salt mellan hvarfven (ungefär ½ kg. på 25 hufvuden). För att höja smaken kan man efter behag lägga emellan enbär, dillfrö, pepparkorn, berberisbär, men framför allt små sura äpplen, och där man så hafver, vindrufsklasar, men kummin meddelar kålen en ful färg. Denna krydda iläggas i en gles påse först vid kokningen. Ofvanpå breder man ett lager med kålblad, därpå en linneduk, på denna ett bräde med en ren sten till tyngd. Skulle ej tillräckligt med lake bilda sig, påhäller man framdeles kokande saltvatten (3 liter med 50 gr. salt) efter behof. Bräde och sten böra hvar 14:de dag sköljas och kärlets inre kanter sorgfälligt torkas. Vill man vara säker på att förekomma mögel, häller man öfver brännvin eller sprit, hvilket förlänar kålen en ännu angenämare syra. Aftonen innan man vill koka af kålen, gör man klokt uti att aflyfta tyngden, för att saften må riktigt suga sig in i kålen. Denna behöfver ej sköljas i annat fall, än då den råkat bli för salt, då man tvättar den med hett vatten. Äfven sättes kålen alltid på med kokhett och ej med kallt vatten. Litet hafregryn, kokt med kålen, mildrar syran och gör kålen simmig samt mera lättsmält. För skarp syra förmildras äfven genom tillsats af söt grädde. Har man ingen fläskbit att koka i kålen, tillsätter man ister. Uppvärmd smakar all kål bättre än samma dag den kokats. Ebon.

N:r 5. I stad, där köttbesiktningstvång är infördt, skall finnas erfordeliget antal köttbesiktningsbyråer, hvilka skola hållas öppna för undersökning och stämpling af kött alla hvardagar på bestämd tid. På godkändt kött af djur, som slaktats i sådant slakthus skola med blåfärg anbringas stämplar af oval form. Dessa stämplar, som skola hafva en längddiameter af 6 centimeter och en höjddiameter af 3,5 centimeter, skola innehålla orden »Slakthuset i . . .», ortens namn, antingen helt utsatt eller där utrymmet ej lämpligen tillåter detta, förkortadt, äfvensom år och dag för stämplingen. Å godkändt kött af djur, slaktadt annorstädes än i ofvan nämndt slakthus anbringas stämplar af rektangulär form, äfven dessa med 6 centimeters längd och af 3,5 centimeters höjd, och innehållande namnet på den stad, hvarest besiktningen skett samt år och dag för stämplingen. Anträffas vid besiktning kött, som förut efter särskild behandling kan utan men för hälsan användas till människoföda, skall efter sådan behandling köttet, där så ske kan, förses med stämplar af triangulär form och innehålla namnet på den ort, där afstämplingen skett, samt år och dag därför. Är köttet fruset, skola liknande stämplar, dock utan dagbeteckning, inbrännas i köttet.
—a—n

N:r 6. Se efter i »Almanack för alla».
—a—
(Forts.)

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Silence. Detta är ju ingenting annat än etikens a b c. Mer personligt formulerade tankar måste vi göra anspråk på.

G. A. Kan ej användas.

Anna q—st. Ni tycks föreställa er att ingenting är enklare än att få ett poem infördt i våra spalter. Vi beklaga att vi måste taga er ur en så oskuldsfull inbillning.

? Ha inte plats för dikten.

E. B—m. Kommer så snart utrymmet tillåter.

VINOLIA
Tvålar. Parfymer och Toalett-Artiklar.

VINOLIA PARFYMER. Den mest välkomna present man kan gifva en dam, är ett af dessa eleganta etuier. Vi rekommendera särskildt: Royal Rose, Violette Fleurie, Tulipe d'Or.

V 151

Vinolia Generalagentur:
Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. Dj.

Boj, Hel-Ylle,
180 cm. bred i alla färger kr. 5:— pr met. + porto mot postförskott. Insänd färgprof till Klädeslagret Malmö I.

Svenska folkets underbara öden.
Av d:r CARL GRIMBERG.

heter ett nytt stort, på de senaste forskningsresultaten byggt, *rikt illustrerat* populärvetenskapligt arbete i svensk historia, vars regelbundna utgivande börjar på nyåret 1914.

Det är en framställning av vår historia, som saknar motstycke så väl i fråga om tidsfärgens charm och de intressanta indiskar den ger i hur den moderna vetenskapen arbetar, som beträffande priset.

Arbetet utkommer *dels* i 50 häftade delar om i regel 80 sidor à 25 öre (varje del ett avslutat helt), *dels* i 7 smakfulla originalband med metalltryck för inalles kr. 19:50, med äkta guldtryck för kr. 23:70.

OBS.! Icke mindre än c:a **4,000 trycksidor å träfritt papper med omkring 1,000 illustrationer för det oerhört billiga priset av kr. 12:50!**

De tre första delarna, sammanhäftade till en, finnas redan att tillgå *i varje bokhandel.*

Personer av olika bildningsgrader, som tagit del av författarens manuskript ha samstämmigt betygat:

"Aldrig kunde jag ana, att Sveriges historia var något så roligt. Det är ju mycket intressantare än att läsa en spännande roman."

Kommissionärer sökas.

Här är ett tillfälle för Sveriges lärare och lärarinnor att verka för spridning i vida kretsar av ett både verkligt bildande och roande arbete Önskar Ni deltaga i en sådan kulturgärning, så tillskrif oss snarast, och vi tillsända Eder omgående provhäfte och uppgift på de förmånliga villkoren för kommissionärer.

P. A. Norstedt & Söners förlag.

Réglisse Florent
är erkändt **världens** bästa och mest välsmakande lösande medel vid hosta, heshet och katarr. Säljes öfverallt, profaskar à 40, 35 och 30 öre exped. af
A.-B. S. J. Norman, Stockholm.

Hvarje hem
bereder sig afsevärda besparingar och vinst genom att göra sina inköp af yllevaror hos oss. **Äfven de minsta kvantiteter erhållas till fabrikspris – och så får man verkligt prima varor, starka, varma, färgäkta och arsenikfria.**

I hvarje hem bör man ha till hands våra priskuranter och öfriga upplysningar att rådfråga, då köp skall göras.

Den, som har ull och stickylle, bör icke underlåta att höra sig för hos oss, innan han använder dessa råvaror. Han kan då få dem förädlade till garn, schalar, filtar, tyger, stickade varor, mattor m. m. — eller utbytta mot sådana (utan kontant mellangift).

Sahlströmska Fabrikens Aktiebolag,
..... Jönköping. .....

Man vände sig till:
1) fabriken direkt,
2) dess filial, Malmtorgsgatan 5 Stockholm,
3) dess filial, Drottninggatan 31, Göteborg.
4) dess kommissionärer landet rundt.

FLORODOL-TVÅL

Allt ifrån sitt första framträdande har Florodol-tvålen tönt en år från år ökad popularitet och detta tack vare sin absoluta renhet och sina utsökta ingredienser, som göra att Florodol-tvålen intager en ställning framför alla andra toalett-tvålar.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast *afskrifter* när ni svarar på annons om ledig plats.

SNÄLL, ärlig flicka, villig att ensam sköta 4 pers. hush. strax utom Sthlm, får plats. Svar till »Box 23», Järfva.

PLATS finnes genast på större landtegendom för verkligt duglig, frisk och arbetsam, bildad flicka kunnig i såväl enklare som finare matlagning samt villig att öfvervaka och deltaga i alla husliga göromål. Svar till »Duglig och sparsam» torde snarast insändas under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

BÄTTRE anspråkslös flicka, som med ordning och intresse vill och kan sköta en kokerskas sysslor i hem med alla bekvämligheter får god plats. Bättre flicka finnes förut. Svar med foto och lönepret. till »Ordentlig», Åstorp p. r.

SNÄLL, anspråkslös flicka erhåller plats i febr. i norrländsk stad, såsom hjälp i hushållet samt vid skötseln af 3 små barn. Svar med löneanspråk till »Banktjänsteman», Iduns exp.

I DISPONENTFAMILJ i godt hem i Norrland, närheten af Bollnäs, får bättre, barnkär, frisk, huslig flicka, omkr. 20 år, plats som husmors hjälp, och som hjälp med tillsyn af en 5 års flicka. Vid. Nya Inack.-Byrån, Jakobsbergsg. 34, Sthlm.

Å EGENDOM, 1 tim. resa från Sthlm, godt hem, får bättre hushållsvan flicka, kunnig i matlagning o. s. v. plats. Tjänare finnes. Vid. Nya Inack.-Byrån, Jakobsbergsg. 34, Sthlm.

GUVERNANT, helst medelålders, kunnig att undervisa i musik samt läsa med tvenne barn 11 och 7 år, den äldre för att vinna inträde i III klass flickskola i höst, erhåller den 15 februari plats, om betyg, rekom., löneanspråk och foto insändes till »C. L». Iduns exp. f. v. b.

PLATS finnes vid Vadstena hospital för en öfversköterska med tillträde den 1 februari. Ansökning ställes till Öfverläkaren.

FRISK OCH STARK FLICKA af god familj, barnkär och kunnig i husliga göromål, villig att vara husmodern behjälplig med hemmets skötande, erhåller genast lörmånlig plats i liten tjänstemannafamilj där 2 barn finnas. Svar, helst med foto, till »Familjemedlem», Västerås p. r.

ENKEL bättre flicka får plats i prästhem där jungfru saknas men hushållsfröken finnes. Svar med rek. m. m. till »Familjemedlem», Fritsla.

EN SNÄLL och plikttrogen, praktiskt dugl. och hush.-kunn. flicka, fullt kompetent att m. sparsamhet och ordning sköta ett väl ordnadt hem, får plats genast ell. 15:de febr. i god familj m. 3 barn i ålder 2—4 och 6 år. Kunn. i sömnad önskvärdt. 15-årig jungfru finnes samt alla nutida bekv. Svar m. betyg, rekom. o. lönefordr. sändas und. sign. »God hjälp», p. r. Lund.

FLICKA kunnig i matlagning och alla i ett hem förekommande göromål erhåller genast god plats som ensamjungfru i officersfamilj i Uddevalla. Svar till »Z.», Smålands Allehanda, Jönköping.

EN PRÄKTIG och barnkär äldre stadgad flicka, som är villig och kan arbeta får plats i familj bosatt i villasamhälle nära Stockholm. Svar till »Verklig hjälp», Iduns exp.

BÄTTRE FLICKA, ej under 25 år, kunnig att sköta hush. och villig att något hjälpa med vården af sjuk. Svar med lönepret. och rekom. till »Mor och dotter», Bytaregat. 22, Lund.

Stockholms Sjuksköterskebyrå,
Rådmansgat. 57, antager några sköterskor samt barnsköterskor. Betygsafskrifter och foto insändes.

Tvättföreståndarskeplatsen
vid Säters Hospital är till ansökan ledig. Tillträde den 1 april d. å. Lön 450 kr. pr år med 3 ålderstillägg om 10, 20 och 40 % efter resp. 2, 5 och 10 års tjänstgöring samt bostad med möbler och sängkläder och 1:sta klass kost. Ansökan åtföljd af bevittnade betygsafskrifter jämte frejdbetyg, insändas till Hospitalskontoret, Säter.

Vid Stockholms stads tuberkulossjukhus
vid Söderby skall förordnas en lärarinna för de där intagna barnen, tillika arbetsföreståndarinna för kvinnliga patienters arbeten. Den sökande bör hafva aflagt småskolelärarinneexamen. Platsen tillsättes på förordnande; aflöningen utgår efter kr. 660 pr år jämte bostad och kost. Vidare upplysningar lämnas å sysslomanskontoret på Söderby sjukhus, postadr Uttran. Ålder för sökande får ej överstiga 30 år. Ansökningshandlingar ställda till Styrelsen öfver Söderby sjukhus torde insändas inom febr. månads utgång.

Familj i Uppsala,
där jungfru finnes, önskar ett stadgadt och pålitligt, hushållsvant fruntimmer, flicka eller änkefru, att som medlem af familjen gå frun tillhanda samt ev. för någon kortare tid på egen hand föreståhushållet. Fritt vivre samt aflöning efter öfverenskommelse. Reflekterande torde insända uppgift om ålder och föregående verksamhet, rekommendationer samt helst äfven foto, som returneras, till »Upsalafamilj», under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

En snäll, enkel flicka,
kunnig i matlagning erhåller plats nu genast. Fru Hulda Persson, Gustafsro, Bollnäs.

Lärarinna

med undervisningsvana t. o. m. elementarsk. 4:e kl. samt i musik önskas för 2:ne barn 11 o. 12 år. Svar till »Enkelt landthem», Segerstad, (Värml.).

PLATSSÖKANDE

25-ÅRIG FLICKA med 3 mån. vana på lasarett söker pl. i litet rart o. präktigt hem där jungfru finns, som hjälp åt yngre klen ej bröstsjuk dam. Kunn. i handarb. o. husl. syssl. Medf. gärna på resor. Tacksam för sv. med uppl. ang. lön m. m. märkt »Eget rum», Iduns exp. f. v. b.

BÄTTRE ALLVARLIG FLICKA önskar genast plats i likasinnad familj i södra Skåne, där hennes kall kan vara till nytta o. välsignelse. Är villig deltaga i hemmets göromål. Tacksam för svar inom 8 dagar till »Allvarlig 24 år», Iduns exp.

TVÅ FLICKOR i 20-årsåld. från goda, bild. hem i Skåne önska lära hushåll i fint, trefl. hem, där ungd. finnes och gladt familjelif idkas. Helst uppåt landet i vacker trakt. Svar till »Kusiner» p. r. Rögle.

SLÖJDLÄRARINNA, som med goda betyg genomgått Lundinska slöjdseminariet önskar plats, gärna som vikarie eller biträdande sådan. Svar till »Slöjdlärarinna», Jula.

FLICKA af god familj önskar plats i trefligt och bildat hem, att läsa med ett eller två minderåriga barn. Betyg finnas. Svar till »E. M. L», Iduns exp., Stockholm.

BILDAD FLICKA, med gladt lynne, önskar plats som husmors hjälp, där jungfru finnes. Van att deltaga i alla inom ett hem förekommande göromål. Tacksam för svar till »Karin 18 år», Göteborg 7 p. r.

23-ÅRIG FLICKA önskar att mot fritt vivre komma i god familj (helst präst- eller tjänstemannafamilj för att hjälpa till med husliga göromål isynnerhet matlagning. Svar till »Familjemedlem», Heberg p. r.

22-ÅRIG FLICKA önskar, på herrgård eller prästgård, lära husliga göromål. Kunnig i sömnad. Helst mot fritt vivre. Önskar anses som familjemedlem. Svar till »Februari», Helsingborg p. r.

UNG 19-årig flicka, som genomgått kurs i barnavård önskar plats att sköta barn, ej under 1 år. Helst till landet eller utrikes. Svar inom 8 dagar till »Barnkär», Iduns exp., Sthlm f. v. b.

HVAR FINNES det hem där en 18-års flicka mot fritt vivre får deltaga i förek. görom. Svar till »Landtbrukaretös», Härkeberga p r.

UNG, bildad flicka, som genomgått 8-kl. läroverk och vistats ett halft år i England, önskar plats i fin familj, som hjälp och sällskap. Gärna där barn finnas. Svar till »15 febr.», Iduns exp., f. v. b.

VAN MASSÖS, 35 år, önskar plats nu på egendom eller bruk. Talar engelska, är äfven kunnig i sömnad och matlagning. Svar till »Massös», 6 Olofsgat. I, Sthlm.

UNG FLICKA önskar plats som fruns hjälpreda i liten vänlig familj. Lön önskas. Svar till »18 år», Örebro p. r.

UNG, troende flicka önskar plats i Sthlm eller dess närhet i fin fam. att sköta sinnesslö gosse eller flicka. Svar till »Sköterska», inom 8 dagar, till Iduns exp., Sthlm.

I GODT och trefligt hem önskar bättre flicka plats för att få deltaga i matlagning och öfriga i hemmet förekommande göromål. Svar till »Januari 1914», Iduns exp. f. v. b.

PLATS i familj önskar enkel, villig, allvarlig flicka. Fullt kunnig i handarbeten, klädsömnad, väfning och enklare matlagning. Svar märkt »27 år», Iduns exp.

ELEVPLATS önskar ung flicka å vårdanstalt, barnhem, sjukhem eller dylikt. Sykunnig. Svar till »Iris», Iduns exp., Sthlm.

22-ÅRIG FLICKA, som genomgått väfskola, önskar plats i skola eller hem. Betyg och rekom. finnas. Svar till »Väfläraarinna», Iduns exp., f. v. b.

UNG, barnkär flicka önskar plats i familj. Svar till »Familjemedlem», Seglora.

UNG LANDTBRUKAREDOTTER önskar plats som husmoders hjälp. Hälst i prästgård. Svar till »Familjemedlem», Höckerstad p. r.

PLATS som sällskap eller att läsa högt önskas af bildad flicka. Svar till »Goda referenser», Iduns exp.

UNG FLICKA af bättre familj, af läkare ord. landtluft och sysselsättning, önskar plats i bild. familj på landet att biträda husmodern i dagl. sysslor. Önskar anses som familjemedlem. Är ev. villig att erlägga någon afgift. Svar till »B.», Göteborg 7 p. r.

LÄRARINNA, undervisningsvan i skolämnen, språk, musik, söker plats. Goda betyg. Svar »Barnkär—Enkel», Sv. Telegrambyrån, Sthlm.

BÄTTRE hushållsvan flicka, van vid allt inom ett hem och hushåll söker plats i godt hem där jungfru finnes. Goda betyg. Svar »Ansvarskänsla», Sv. Telegrambyrån, Sthlm.

UNG SKÅNSKA som genomgått 7 kl. elementarläroverk med utmärkta betyg önskar plats i familj. Van att läsa med barn i de lägre klasserna samt villig deltaga i ett hem förekommande göromål. Svar märkt »Ung skånska», Lund p .r.

FILOSOFIE KANDIDAT med hufvudämnen franska och engelska önskar plats som lärarinna eller annan lämplig sysselsättning Svar till »Fil. Kand. 25», S. Gumælii Annonsbyrå, Göteborg.

UNG FLICKA, som genomgått 8-kl. läroverk, musikalisk, söker plats å större herrgård, där tillfälle finnes att få lära allt, hvad som förekommer i ett bättre hem, inberäknad enklare och finare matlagning samt om möjligt undervisning i väfnad och handarbete. Svar till »A. L.», Kolbäck p. r.

BILDAD FLICKA af god familj önskar plats i bättre hem, helst i Stockholm eller dess närhet. Kunnig i allt hvad till ett ordentligt hem hörer, finare handarbeten m. m. Villig biträda vid skrifgöromål, äfven maskinskrifning eller andra vanliga kontorsgöromål. Svar till »Pålitlig 24 år», Iduns exp., Stockholm.

BABY PFLEGERIN. Ung, bild., musikalisk tyska, f. n. i Sverige, som genomgått 1 års kurs i Weissensee barnsjukhus vid Berlin, önskar plats till våren i god familj. Närmare genom doktorinnan Frölich, Johannisgatan 26, Uppsala.

UNG FLICKA, från godt hem, önskar plats i bättre familj som husmoderns hjälp vid lättare sysslor. Är äfven villig att läsa med nybörjare i vanliga skolämnen samt något tyska. Tacksam för svar till »Febr. 1914», Sundsvall p. r.

UNG FLICKA af god fam. önskar plats som sällskapsdam i bildadt hem. Svar till »Värmländska», Edane p. r.

HUSHÅLLERSKA. Praktisk 27 års landtbrukaredotter önskar föreståhemmet för en eller flera herrar. Goda betyg om duglighet finnes. Svar märkt »15 febr. 1914», Molkom p. r.

PLATS önskar lärarinna med småskoleexam., undervisningsv., musik. Kan event. åtaga sig husl. arb., skrifning eller annat. Goda bet. Svar till »Lärarinna», Iduns exp., Sthlm.

EN UNG norsk dame önsker post i en dannet familie til hygge og nytte. L. Bentzon, Uranienborg Apotek, Kristiania.

BÄTTRE FLICKA, kunnig i sjukvård och husliga sysslor, önskar plats. Goda rek. finnas. Svar till »Samvetsgrann G. L.», Iduns exp. f. v. b.

TVÅ UNGA FLICKOR önska plats i godt hem, helst i stad eller herrgård, tillsammans eller var för sig, att under skicklig husmoders ledning deltaga i hushållsgöromål, där jungfru finnes eller hjälp till gröfre sysslor. Ha genomgått husmodersskola. Svar till »Lön», Iduns exp.

PÅ STÖRRE EGENDOM i mellersta Sverige där husmoder finnes önskar en 19-årig flicka plats att deltaga i alla till ett lanthushåll hörande göromål. har genomgått åttaklassigt läroverk och en kurs i huslig ekonomi. Någon lön önskvärd. Svar märkt »1 Febru.» under adress S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

18-ÅRIG FLICKA, som genomgått 8-klassigt läroverk, van vid husliga göromål, önskar plats i familj att gå frun tillhanda och hafva tillsyn öfver barnen, om så önskas äfven undervisa dem. Svar helst före 1 febr. till »18 år», Iduns exp. Stockholm.

UNG FLICKA, som genomgått 8-kl. läroverk, med godt sätt och vana vid barn önskar plats som barnfröken, är äfven villig att deltaga i hushållsgöromål. Svar till »1:sta febr. 1914», Iduns exp., Sthlm.

OBEROENDE, bildad, duglig änkefru, med vänligt och godt sätt, önskar föreståett bildadt hem, där husmoder saknas, mot fritt vivre för sig och en ung son, ej någon lön. Svar till »K. E. Arbete», Iduns exp., Sthlm f. v. b.

PLATS som husföreståndarinna i fint hem, där husmoder saknas, önskar bildad dam af god familj. Kunnig och van att med omtanke och sparsamhet sköta ett hem. De bästa referenser lämnas och önskas. Svar till "Våren eller Hösten 1914", Iduns exp., Sthlm.

VÄRDINNEPLATS sökes i Sthlm af bildad dam. Kunnig i ett hems skötande och att handleda tjänare. Talar engelska. Blidt och gladt humör och varmt rekommenderad från föregående mångårig plats. Svar till "Godt humör', Iduns exp., Sthlm.

22-årig landsflicka
önskar plats i bättre hem, mot fritt vivre, eller om så önskas någon bet., att lära matlagning samt alla i ett hem förekommande göromål. Tacksam för svar till Hanna Andersson, Östa, Ervalla.

Anställning i hem
önskas af dugl. och musikalisk medelåld. flicka. Sv. till »T. W.», Iduns exp.

Ung flicka

af god familj önskar plats som guvernant eller hjälp och sällskap (event. äldre dam). Flerårig vistelse i Tyskland. Realskolexamen. Kunnig i sömnad och handarbete. Betyg och ref. Svar till »1914», Säffle p. r.

Ung flicka

som genomgått 8 klasser söker plats läsa med minderåriga barn. Svar till »Barnkär», Karlshamns Alleh. exp., Karlshamn.

Ung flicka,

som genomgått hushållsskola samt van vid skrifgöromål önskar plats i familj, som hjälp och sällskap mot fritt vivre. Svar till »E. L.», Ronneby p. r.

Examinerad skolköks- och handarbetslärarinna,

med goda betyg och någon praktik, önskar plats. Svar till »Skolkökslärarinna 1914», Luleå p. r.

Elementarbildad flicka

önskar plats som hjälp och sällskap i familj, helst där barn finnes. Svar till »Barnkär 18-åring», Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

INACKORDERINGAR

INACKORDERING kan erhållas på nyåret med ensamt eller deladt rum hos fru Maria Planting-Gyllenbåga, Artillerigat. 28 A. III. Allm. tel 222 23.

INACKORDERING för personer som önska hvila och rekreation eller eljest vilja tillbringa någon tid i hög och stärkande luft, kan erhållas i rymlig prästgård på landet. Piano finnes. Moderata priser. Närmare genom fru A. Hedelin, Jäders bruk.

I TREFLIGT HEM önskar 29-årig flicka inackordering för ett par månaders luftombyte och hvila. Svar till »Febr. 1914», Iduns exp. f. v. b.

ENGELSK FAMILJ, bosatt i Walthamstow, London N. E., önskar mottaga ung, svensk dam, som vill lära engelska språket. Moderat pris. Handsekreteraren Jacobson, Vänersborg, lämnar upplysningar.

Flickor
få lära hushåll i hem där akademiskt bildad ungdom finnes. Svar till »Universitetsstad», Nya Tidn.-kontoret, Uppsala

Bästa inackordering
till vårterminen för skolyngling som vill dela stort och trefligt rum. Bästa ref. från nuv. inackordering. Svar »I. H.», Iduns exp.

England.

Ung dam eller herre kan erhålla inackordering i god engelsk fam., bosatt i en af Londons vackraste förstäder. Mrs Nash, 270 Worple Road, Wimbledon, London, S. W. Ref.: Amanuensen Wiens, Eriksberg, Birger Jarlsgatan, Stockholm.

Nedkomst.
Hos skicklig barnmorska och sjuksköterska, som själf disponerar treflig, vackert och ogeneradt belägen villa vid skog och sjö, nära stad, kan blifvande moder, som önskar trygg vistelse och nedkomst, erhålla lämplig inackordering jämte omsorgsfull omvårdnad — äfven om så erfordras af skicklig läkare (specialist). Svar emotses under sign. »Kr. 3 pr dag», Iduns exp., Sthlm, f. v. b.

Hvita Korset
Rikstel. 17. **Örebro.** Rikstel. 250.
emottager den 1:sta april 10 st. elever som önska utbilda sig till dugliga yrkesbarnsköterskor eller husmödrar. Yrkessköterskekursen omfattar 6 mån. o. husmoderskursen 3 mån. Dessutom anordnas kortare intressekurser för unga fruar som, före sin nedkomst önska intressera sig för rationell spädbarnsvård. Månadsafgiften för yrkessköterskekurs är 65 kr. Husmoderskurs 85 kr. och för intressekurs 100 kr. inkl. kost och logi, tvätt samt afgiften för läkarens och föreståndarinnans föreläsningar. Efter genomgången yrkessköterskekurs äger godkänd elev rättighet anlägga Hvita Korsets uniform. Obs! God fysik, ordningssinne, samvetsgrannhet samt ett sympatiskt sätt och uppträdande äro nödvändiga förutsättningar för dem, som önska vinna inträde och utbilda sig till yrkesbarnsköterska. Ansökn., åtföljda af läkareintyg, skol- och frejdbetyg samt foto emottages intill den 1:sta mars och adr. till Föreståndarinnan för Örebro B. B. Hvita Korsets Sjukhem och Spädbarnskrubbor, Örebro.

Bogstens hushållskurs.
Billig, för unga damer. 1 febr.—1 maj. Treflig, grundlig underv. i matl., bakn., väfning, handarb. m. m. På Bogsten är ett gladt och trefligt hemlif samt div. nöjen vid sidan af ett lärorikt arbete Hundratals elever genomgått kursen. Begär prosp. Fru IDA PALMGREN, Bettna.

Skodonen hålla ej så länge som förr

är en klagan, som rätt allmänt höres. Det är möjligt att lädret med nutida, fabriksmässiga tillverkningsmetoder ej är lika starkt som förr i tiden. Men det är också något annat, som säkerligen ej vunnit tillräckligt beaktande bland allmänheten, nämligen skodonens vård och ans. Mången tar för gifvet, att alla sätt äro bra, att det ena skoputsmedlet är lika gott som det andra. Och dock kan ingen uppfattning vara felaktigare än denna.

Det är ej för mycket att säga, att god vård och användning av ett ***prima putsmedel*** *gör, att ett par skor håller dubbelt så länge, som de göra, om man förbiser detta enkla faktum.*

Ahlgrens Skinn- och Läderbalsam ***"Nobless" konserverar lädret,*** *på samma gång som det ger fotbeklädnaden den vackraste glans.*

Svart, brun, gul och hvit *(ofärgad)* ***i tuber à 35 öre.***

Till platser, där ännu inga återförsäljare finnas, expedieras gärna direkt till konsumenten 6 tuber portofritt för kr. 2:10. **F. Ahlgrens Tekniska Fabrik, Gefle.**

Nobless

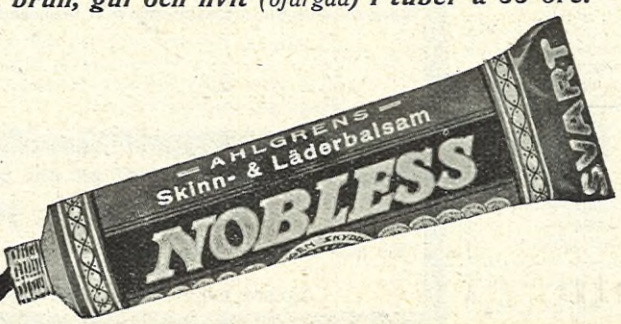

Det bästa läkemedlet är

NISSENS

ÄKTA BRÖSTKARAMELLER

Enda tillverkare A.-B. Nissens Manufacturing, Norrköping.

Doktor J. Arvedsons kurs

Sjukgymnastik, Massage o. Pedagogisk Gymnastik,

medför enl. kongl. maj:ts medgifvande samma komp. o. rättigheter som en kurs vid Gymn. Central-Institutet.

Kursen 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. Dr J. Arvedson, adr. Odengat. 1, Stockholm.

Gymnastikdirektörsexamen

aflägges efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 14 sept.

Prospekt gen. *kapten J. Thulin, LUND.*

Göteborgs Gymnastiska Institut,

Göteborgs Arkader, Göteborg, längsta o. fullständigaste specialkurs i ***Sjukgymnastik*** o. ***Massage.***

Begär prospekt!

Med. D:r E. Kleens

(ett-åriga) ***kurs i Massage och Sjukgymnastik*** (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 f. m. ***N:r 37 Mästersamuelsgatan, 2 tr. upp.*** Prospekt begäres städse under adress ***Saltsjöbaden.***

Mélanogéne,

Dicuemare — färgar hår, skägg och ögonbryn — håller färgen i månader. Pr. kr. 4,50. Försändes diskret.

Franska Parfymmagasinet,
Hofiev., 21 Drottninggatan 21, Sthlm.

ROYAL WINDSOR

Det berömda
härstärkande vattnet.

Gifver grått hår dess ursprungliga färg. **Borttager mjäll.** Hindrar håret att falla af. Märket grund 1879. Beg. end. fl. med orden: *Royal »Windsor Perfectionne»* En alltjämnt stig försäljn. samt 30 års succès gar. Royal Windsors verkan Pris kr 5.— + porto.

Nederlag: Franska Parfymmagasinet, Hofiev., 21 Drottninggat. 21, Sthlm.

Mot grått hår!

Härmed meddelas ärade kunder, att det utmärkta och mycket efterfrågade hårvattnet mot grått hår som i 40 år förts endast i Fanny Gelins Parfymmagasin, Malmtorgsgatan 5, hädanefter fås under adress Firma Fanny Gelin, Norrviken. Rikst. tel. Norrviken 14. Pris: 5:50 fraktfritt.

Förnämsta medel att skydda huden och bevara hyns friskhet är

Oatine-Crème

— en kraftig, snöhvit naturprodukt af ren hafre. Äkta Oatine-Crème i hvit burk med grönt lock från **The Oatine C:o, London,** säljes efter tullförhöjningen till 1.50 o. 3 kr. per burk. **Oatine-Crème, -Tvål, -Puder o. -Balsam** finnas öfverallt samt hos A. W. Nording, Biblioteksgatan 11, Birgerjarlsgat. 16 o Drottninggatan 63 Stockholm.

Förfrusna kinder

och händer, äfven flerarig frostskada botas *endast* med kylbalsam **"Gull".** Hos Wilh. Becker, Sthlm, samt i hvarje parfym- o. sjukvårdsaffär i Sthlm och landsorten à 1 kr fl.

SKÖNHET tillf. medel mot grumlig hy med bölder, finnar, eksem. S. k. skönhetstvål, crème, salvor absolut värdelösa. Många int. af ansedda och trov. pers. 40-årigt eksem botadt. 3 kr. sats. Diskret. Fru Ina Göthe, Falun.

Tändalätt!

Pris 20 öre

Obrännbar brasständare som tänder ofelbart äfven den suraste ved.

Kan användas 100-tals gånger!

Säljes hos hvarje välsorterad Speceri- och Diversehandlare m. fl. I parti från

Brasständarefabriken, Norrköping

H. G. SÖDERBERGS IMPORT A.-B.

Prima Antracit, Hushållskol, Briketter, okrossad, krossad och småkrossad Koks

Hemköres till alla stadsdelar. All krossning och sortering sker vid våra nya anläggningar vid Värtan, hvarigenom en jämn och stybbfri vara erhålles.

R. t. 5914, 3092, 575, 11809, 11812. A. t. 451, 3092, 1282, 2582.

Kvinnliga Gymnastik-Sällskapets

öfningar å Kongl. Gymn. Centralinstitutet (Hamngatan 19).

Måndags- och **Torsdags-**afdelningen, för dem som förut deltagit i gymnastiska öfningar, börjar **Torsdagen den 15 jan. kl. 8,15—9 e. m.** Ledarinna Frkn Ella du Rietz.

Tisdags- och **Fredags-**afdelningen för nybörjare begynner **Fredagen den 16 jan. kl. 8,15—9 e. m.** Ledarinna Frkn Clara Nordström.

Anmälningar mottagas å nämnda tider och dagar. Till mindre bemedlade utlånar Sällskapet kostnadsfritt gymnastikdräkter.

Terminsafgift 1.25. ***Styrelsen.***

Skolor och Undervisningsanstalter

samt utbildningskurser för kvinnor. Noggranna uppgifter härom fås i **Kvinnligt Yrkesregister 1914** som erhålles i bokhandlarna samt å Yrkesregistrets expedition. Pris Kr. 1.25. Porto till landsorten 20 öre.

Tolfte häftet af Moster Emmas väfbok.

Nya mönster i 4-skaft till mattor, gardiner, möbeltyger, bonader m. m. Erhålles mot 1 krona 35 öre postförskott från ***Moster Emma, Kneippbaden.***

En kurs i praktisk hushållsekonomi, bakning och väfning börjar den 1 febr. vid pensionatet Anglicia, **Rättvik.**

Åtta, högst 10, unga damer kunna mottagas. Man hänvände sig för afgiftsupplysningar m. m. till Fröken Young. Tel. 37. ***Rättvik.***

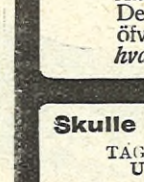

EUCALYP

återgifver grått och blekt hår sin ursprungliga färg i hvilken nyance som helst. ***Garanteradt oskadligt.*** Attest härå är utfärdad af Herr D:r Carl Setterberg, Kemiska Kontrollbyrån, Stockholm.

Pris pr flaska à 125 gr. 3 kr.

Fås i alla välsorterade Parfym- o. Materialaffärer. På platser där Eucalyp ännu icke finnes till salu hänvände man sig till Company Sydneys Agentur, Bruksgatan, Malmö.

Läs detta:

Då på sista tiden flera personer börjat annonsera om, att de bota Engelska sjukan, anhåller jag att icke blifva förväxlad med dessa. En annonsör uppgifver sig till och med äga 35 års praktik ehuru själf endast 32 år gammal. Vill Ni erhålla snabb och säker hjälp

mot Engelska sjukan och Barnförlamning,

så tillskrif mig, ty jag har behandlat denna sjukdom i 40 år och har således en erfarenhet, som ingen annan. De recept jag använder äro för utvärtes bruk och fullkomligt oskadliga samt härleda sig från munktiden och hafva bringat hjälp åt mångtusende. Engelska sjukan utbryter vid alla åldrar och äro symptomerna i hufvudsak följande: **Blodbrist, slappa armar och ben, kalla händer och fötter, gnatigt lynne, ingen sömn, ingen aptit, somliga äta mycket men magra ändå, slem stockar sig i hufvudet, mage, leder,** som medför en ryslig **klåda, utslag, lederna** blifva **styfva,** stockar sig slemmet på strupen kallas det **struma.** Sneda lemmar kunna bli återställda. Sök i tid åtminstone för barnen, de lida oförskyldt. Bref besvaras blott mot dubbelt porto. Begär intyg. **HANNA BENGTSSON, Munkgat. 2, Malmö,** vid Pildamsvägen. Tel. 5368.

Etablerad 1847.

Allcock's Plåster

EAGLE BRAND.

Världens Mest Betydande Utvärtes Läkemendel.

Smärtor i Ryggen.
Intet plåster kan jämföras med *Allcock's.* Förmår stärka **klena ryggar** mer än någonting annat.

Smärtor i Sidorna
lindras hastigt af *Allcock's Plåster* på samma gång som det stärker sidan och återställer energien.

Allcock's är ett ursprungligt och äkta poröst plåster. Det är ett Universalmedel, som säljes i alla apotek öfver hela den civiliserade världen. *Kan påläggas hvarhälst smärtor finnas.*

Skulle Ni vara i behof af ett piller, *Fullkomligt vegetabiliska.*

TAG DÅ UTAF **Brandreth's Piller** (Est. 1752.)

Vid förstoppning, gallsjuka, hufvudvärk, svindel, dålig matsmältning etc.

FÖRSÄLJAS HOS ALLA APOTEKARE.

ALLCOCK MANUFACTURING CO., Birkenhead, England.

Joh. Lundström & C:o A.-B.

KUNGL. HOFLEVERANTÖR.

PRIMA ANTHRACIT

HUSHALLSKOL • COKES • BRIKETTER

RIKS.	4 27	**Skeppsbron 18**	22 88	ALLM.
	22 20	**Strandvägen 17**	60 19	
	20 12	**Norr Mälarstrand 22**	61 98	
	74 47	**Söder Mälarstrand**	30 60	

Goss-Underkläder.

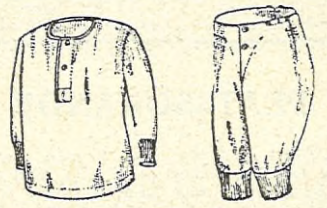

Vid behof af **Underkläder** torde Ni skrifva efter vår rikt illustrerade priskurant för tricotvaror, som sändes gratis och franko.

Stor sortering!

Billigaste priser!

A. Jönsson & C:o,

Kyrkogat. 32, Göteborg.

Specialaffär för Tricotvaror.

Enligt intyg af prof. Alfred Pettersson, D:r K. G. Kuylenstjerna, D:r Åke Melin m. fl. fackmän är SASOL öfverlägset alla andra

SASOL

antiseptiska medel och konc. munvatten.

SASOL användes å statsmedicinska anst. bakteriol. afdeln., allm. barnhuset, en del sjukhus och kliniker samt af enskilda läkare, veterinärer o. tandläkare.

Ogiftigt. Allsidigt användbart.

Säljes å apoteken och i välsorterade affärer i originalfl. à kr. 2:— och kr. 1:—.

Alla damer böra vårda sin hy!

Kurser i hyg. ansiktsvård, för hembehandl. gifvas af ex. sjukg. med prakt. från utlandet. Äfven större kurser som afse yrkesutbildning. M. Carlo. Ad. Fredr. Kyrkog. 15, mott. 12—2 e. m.

Ferrin

Fås på apoteken.

Bästa järnmedel

utmärkt styrkande.

Apoteket Lejonet, Malmö.

Kvinnliga arbetsområden.

Upplysningar, muntliga och skriftliga, angående utbildning, löneförhållanden, arbetstillgång m. m. lämnas kostnadsfritt å

Fredrika-Bremer-Förbundets Byrå,
Klarabergsgat. 48, Stockholm C.

Kortfattad broschyr i ämnet à 25 öre.

Prenumerera på Idun!

Mazetti's

„Ögon"-Cacao

pr hektopaket 45 öre.

Härligaste arom!

Genom sin styrka och absoluta renhet i bruket billigare än den utländska.

Åtgår endast för cirka 2 öre till en kopp!

Mazetti's „Kungs"-Cacao

kostar endast 40 öre pr hektopaket; garanteras också ren och oförfalskad.

Varnas för efterapningar af påse och etikett.

Specialaffär för SCHWEIZERBRODYR, SPETSAR, VÅFNADER m. m. Rikt profsortiment till landsorten.

Broderi-Affären,

9 Kommendörsgatan 9.

SKÅNSKA HANDELSBANKEN.

Fonder 20,900,000 kronor.

Stockholmskontor: **Arsenalsgat. 9.**

Filialer: **Södermalmstorg 8.** **Sturegatan 32.**

Deposition 4 1/2 %
Kapitalräkning 4 1/2 %
Sparkassa 4 %

Fondafdelning. **Kassafack.**

BRUNKEBERGS TEATERN

Alltid veckans bästa nyheter!

Finnas i hvarje välsorterad skoaffär.

Idun utgifves denna vecka i A och B.

Wilhelmsons Boktr. A.-B., Sthlm; 1914.